

ПРИЛОЗИ БР. 3

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет		ДРЕВНИ ЦИВИЛИЗАЦИИ 1		
2.	Код		4FO111221		
3.	Студиска програма		Историја и Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		2021/2022 I семестар	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник		Проф.д-р Трајче Нацев		
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со древните цивилизации од 5 милениум пред наша ера до средината на 1 милениум пред наша ера.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во древните цивилизации; Староегипетска цивилизација; Култури на Блискиот исток; Сумер; Акад; Вавилонско царство и Асирија; Персија; Хетити; Феникија и Палестина; Култури во Егејскиот круг; Критска уметност (Минојско царство); Кикладска уметност; Архајска уметност во Хеленскиот културен круг;Етрурија.				
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојноучење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време			8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа	
14.	Распределба на расположивото време			45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа	
		16.3.	Домашно учење	75 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		Бодови	40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		Бодови	10 бодови
	17.3.	Активност и учество		Бодови	20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 добови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	H.W.Janson	Opsta Istorija Umetnosti	Jugoslavija Beograd	1975
		2.	K.Lange-M.Hirmer	Egipat	Jugoslavija Beograd	1967
		3.	Повеќе автори	Osvit Civilizacije	Jugoslavija Beograd	1969
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Повеќе автори	Rane civilizacije od praistorije od praistorije do 900 godine p.n.e.	Mladinska kniga Ljubljana	2009
		2.	Dr. Petar Lisicar	Stari Istok		1972
		3.	H.Keler	Rimsko carstvo		1970

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Вовед во археологијата		
2.	Код		4FO111321		
3.	Студиска програма		Историја и Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв		
6.	Академска година / семестар		2021-2022 I семестар	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		Вонр. Проф. д-р Трајче Нацев		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан прв семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со наосновните поими во областа на археологијата, и				

	методи на дсатирање					
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими: Дефиниција и историјат на археологијата,Научен метод во археолошките истражувања,Методологија на археолошки истражувања,Вовед во праисториска,античката и средновековната археологија.					
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време			6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време			30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа	
		16.3.	Домашно учење		60 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			30+40	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1		Задолжителна литература			
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бранко Гавела А.	Праисториска археологија,	Београд	1981
		2.	Клајв Гембл;	Основи археологијата на	Скопје	2009
		3.	Митревски	Археологија основни	Скопје	2009

			Драги	принципи и методи на теренско работење		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Даглас Прајс Т.	Принципи на археологијата	Скопје	2009
		2.	Несторович Бошко	Архитектура старог века	Београд	1976
		3.				

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Помошни историски науки			
2.	Код		4FO111421			
3.	Студиска програма		Историја и археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв			
6.	Академска година / семестар		I година/ 1семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		доц. д-р Соња Николова			
9.	Предуслови за запишување на предметот					
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со појавата и развојот на помошните историски науки и нивната примена					
11.	Содржина на предметната програма: Што се помошните историски науки; Што е нивната задача; Што се спаѓа во помошните историски науки; Палеографијата и нејзиното значење; Грчка палеографија; Латинска палеографија; Латинско писмо и видови на писма; Глаголска палеографија; Кирилска палеографија; Дипломатика, Хронологија, Сфрагистика, Хералдика, Генеалогичка и др.; Архивистика; Архивистика или архивска служба во Р.Македонија					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа, семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	60 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	Бодови	40+30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	Бодови	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	Бодови	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стјепан Антољак	Помошни историски науки	Филозофски факултет, Скопје	1988
		2.	Стипишиќ	Помошне повјесне знаности		
		3.	Александар Матковски	Грбовите на Македонија	Скопје	1990
		4.	Змајиќ, Б.	Хералдика	Загреб	1972
	22.2.					
		Ред. број				
		1.	Бобан Петровски	Хералдика и Инсигнии	Скопје	2009;
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет		Вовед во историјата и методологија на историската наука		
2.	Код		4FO111521		
3.	Студиска програма		Историја и археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв		
6.	Академска година / семестар		I година/ 1 семестар	7. Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		Проф.д-р Тодор Чепреганов		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар согласно со Правилникот за прв циклус на студии		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со развојот на историската наука и методологијата				
11.	Содржина на предметната програма: Што е историја и методологија; Историја- поим и значење; Што се историски извори; Класификација на историските извори; Историчарот и историските факти; Историографски школи и историографија; Македонска историографија; Теорија на историската наука; Историскиот метод и методологија на историската наука; Научно-истражувачки методи; Создавање на научно дело;				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа, семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		60 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Петреска, Даринка, Ачковска Виолета	Осознавање на историјата	Филозофски факултет, Скопје	2007
		2.	Кар, Халет Едвард	Што е историјата?	Култура, Скопје	1990
		3.	Колингвуд, Робин Џорџ	Идејата за историјата	Култура, Скопје	1997
			Милошевиќ, Никола	Има ли историја смисла	ЛИО, Београд	2000
	22.2.					
		Ред. број				
		1.	Петрановиќ, Бранко	Историографија и критика	ЦОД, Подгорица	1997
		2.	Петрановиќ, Бранко	Историографске контрверзе	Службен лист СРЈ, Београд	1998
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Спорт и рекреација			
2.	Код	2SC100121			
3.	Студиска програма	Историја и археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ Штип Универзитетски спортски и културен центар при УГД			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	0
8.	Наставник	вонр. проф д-р Билјана Попеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			

10.	Цели на предметната програма (компетенции): Задоволување на потреби на студентите за движење и редовна физичка активност; одржување и развој на моторичките способности; стекнување сознанија за различни форми на спортско – рекреативни активности и можност за практично вклучување во истите; стекнување сознанија и информации за самостоен избор и вклучување во спортско – рекреативни програми согласно индивидуалните потреби и можности; стекнување знаења за самостојна примена на различните форми на активен одмор; стекнување сознанија за бенефитите од редовната физичка активност за севкупното здравје и благосостојба.			
11.	Содржина на предметната програма: ▪ Општа физичка подготовка (запознавање со основните принципи на физичкото вежбање, вежби за јакнење на одделни мускулни групи и регии). ▪ Општа физичка подготовка (запознавање и примена на различни форми и начини за правилно загревање за физичка активност, вежби за јакнење на одделни мускулни групи и регии). ▪ Активности на отворено - пешачење ориентација во природа. ▪ Активности на отворено - планинарење или ориентација во природа. ▪ Аеробик, боречки спортови или партерна гимнастика (по избор на студентите) ▪ Кошарка (увежбување на основните елементи од кошарка и примена во игра). ▪ Пинг - понг и бадмингтон. ▪ Пинг - понг и бадмингтон. ▪ Одбојка (увежбување на основните елементи од одбојка и примена во игра). ▪ Ракомет (увежбување на основните елементи од ракомет и примена во игра). ▪ Мал фудбал (увежбување на основните елементи од мал фудбал и примена во игра). ▪ Спортски игри - кошарка, одбојка, ракомет, фудбал (по избор на студентите) ▪ Активности на отворено -планинарење или возење велосипед по утврдена рута ▪ Активности на отворено –крос ▪ Проверка на моторичките способности.			
12.	Методи на учење: метод на практично вежбање, метод на спортски тренинг			
13.	Вкупен расположив фонд на време		30 часа	
14.	Распределба на расположивото време		0+0+2	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава (12 недели x 2 часа)	0 часови
		15.2.	Вежби (15 недели x 1 час)	15 часови

16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	0 часови
			16.2.	Самостојни задачи	0 часови
			16.3.	Домашно учење	0 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (2 писмени колоквиуми по 20 бода)			0 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проектна задача (презентација)			0 бодови
	17.3.	Активност и учество на предавања и вежби			0 бодови
	17.4.	Завршен устен испит (теоретски и практичен)			0 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) F
			од 51 до 60 бода		6 (шест) E
			од 61 до 70 бода		7 (седум) D
			од 71 до 80 бода		8 (осум) C
			од 81 до 90 бода		9 (девет) B
			од 91 до 100 бода		10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Минимум 60% присуство на практични вежби.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Моторички тестови, набљудување, анкета		

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Годи на
	1.	Јовановски, Ј	Антропомоторика	Факултет за физичко образование, спорт и здравје, Скопје	2013
	2.	Wilmore, J. & Costill, D.	Physiology of sport and exercise, (Third edition),	Champaign: Human Kinetic, Illinois.	2002
	3.	Никовски, Г	Рекреација	Факултет за физичко образование, спорт и здравје, Скопје	2011
22.2.	Дополнителна литература				

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Годи на
1.	Haywood, K., & Getchell, N.	Life span motor development	Champaign: IL. Human Kinetics.	2004
2.	Malina, R., Bouchard, C. & Bar - Or, O	Growth, Maturation and Physical Activity (Second Edition).	Champaign: IL. Human Kinetics.	2004

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонски јазик 1			
2.	Код	4FO118721			
3.	Студиска програма	Историја и археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип Факултет за образовни науки			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Ана Витанова Рингачева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со македонскиот јазик и со неговиот развој. Се запознаваат со фонолошко-фонетската и со морфолошката структура на јазикот. Се воведуваат и во основните начини на зборообразувањето. Владеење со македонскиот јазик во усна и во писмена форма. Познавање од областа на фонетиката и фонологијата на македонскиот јазик. Способност за практична примена на знаењата од областа на правописот и правоговорот.				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и фонологија: Глас и фонема; Поделба на гласовите: Самогласки, самогласно р и согласки; Гласовни промени: Самогласки во непосреден допир; Испуштање на самогласките (е, о, а); Редување на самогласки во коренот на зборот; Едначење по звучност; Звучни согласки на крајот на зборот; Удвоени согласки; Испуштање на согласки; Редување на согласки. Акцент: Општи карактеристики на акцентот во македонскиот јазик; Отстапување од третосложното акцентирање; акцентот кај сложените зборови; Акцентот кај зборовите од туѓо потекло; Акцентски целисти: Акцентски целисти со два полнозначни збора; Проклитички акцентски целисти; Енклитички акцентски целисти; Комбинирани акцентски целисти. Правопис и правоговор:Правопис на согласките (ј, л, љ, к, г, ц, с, в, ф, х); Слеано и разделено пишување на зборовите; Делење на зборот на крајот на редот; Употреба на голема буква; Скратеници;Скратување на зборовите; Транскрипција на туѓи имиња од српски, бугарски, албански, новогрчки, англиски, германски, италијански, руски, француски и шпански јазик; Предавање на македонското писмо на латиница; Интерпункциски знаци: точка, запирка, точка и запирка, прашалник, извиник, две точки, три точки, загради, црта, наводници, полунаводници; Правописни знаци: точка, две точки, три точки, црта, цртичка, загради,				

	апостроф, свездичка, надреден знак.				
12.	Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	15 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40+30 бодови
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач

		1.	Стојка Бојковска, Лилјана Минова- Ѓуркова, Димитар Пандев, Живко Цветковски	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело	2008
		2.	Блаже Конески	Граматика на македонскиот литературен јазик	Просветно дело	2004
		3.	Симон Саздов	Современ македонски јазик 1	Табернакул	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Живко Цветковски Снежана Веновска- Антевска Симона Груевска- Маџоска Елка Јачева-Улчар Симон Саздов	Правопис на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ - Скопје Култура АД - Скопје	2017

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Англиски јазик ниво А2.1			
2.	Код	4FF100621			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип Факултет за образовни науки			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	виш лектор м-р Драган Донеv			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да владее со граматички и реченични структури соодветни за возраста и ниво А2 за владеење на јазикот, како и неколку елементи од преодното рамниште Б1; да препознава слухово зборови и нејфреквентни фрази, изрази и колокации поврзани со неговата/нејзината посредна и непосредна околина за да задоволи конкретни потреби; да разбира текстови, пишани описи и упатства/брошури/менија/возни редови/соопштенија/ознаки од непосредната околина, како и лични писма и куси новинарски текстови на теми од личен интерес; да извлече клучни зборови/изрази/фрази, како и главна идеја и важни детали во текстови и да препознава цел и намена во различни форми на текстови; да разбира соговорник доколку говорот е јасно артикулиран со повремени барања за повторување, објаснување и преформулирање на недоволно разбран дел; да разликува употреба на неформален од основен формален стил; да може да води разговор на познати и помалку познати теми, како и теми од непосреден интерес; да може да изрази чувство, мислење и/или став поткрепен со аргументи, како и да				

	споредува различни мислења/ставови на познати и помалку познати теми, како и теми од непосреден интерес; да може да напише порака/ писмо/белешка/разгледница, како и приказна и/или да опише место/настан и да пополни формулари со основни лични податоци.		
11.	Содржина на предметната програма: Граматика: прв кондиционал; Present simple passive; прилози за време; Past continuous и Past simple; модални глаголи за изразување способност; прилози за начин; Past simple passive; пасивни конструкции во Past Simple; глаголи со два предмети; зборување за минати навики со would; Past perfect simple; членови; will и going to за одлуки и планови; втор кондиционал; индиректен говор; both, either, neither; придавки од сегашен и минат партицип; контрастирање на сегашни времиња (Present Simple, Present Continuous и Present Perfect); помошни глаголи (be, do have); Question Tags; пасивни конструкции во Present Simple; прилози и прилошки фрази за Present Perfect (already, for, since, just, yet); описни придавки кои се однесуваат на облека контрастирање времиња (Present Perfect и Past Simple); контрастирање минати времиња (Past Simple и Past Continuous); прилози и прилошки определби за време (for (decades/ ages/ hours); since; recently; ago; yesterday; last night/ week/ month/ year; in 2013; later, immediately; at once; suddenly); глаголски именки (gerunds); описни придавки (bright, daily); зборообразување на придавки (-ing /-ed); колокации: get lost; wait (for); catch (the bus); pack your bag; book (a ticket/a room); work (in/at/for/with); прилози за начин; неправилни форми (good - well; fast - fast; hard - hard); директен и индиректен предмет во реченица; Subject & object questions; пасивни конструкции во Future Simple;- модални глаголи must и have to; дел-реченици со that Лексика: збогатување на вокабуларот за опис на изглед и личност/карактер; болести; фразални глаголи кои се однесуваат на врски; мерки; работа; зборови поврзани со криминал; поздрави и подароци; медиуми; пари; семејство, пријатели и меѓусебни релации; дом; спорт и слободни активности; временски услови и природни несреќи; храна и пијалоци; природа и околина. Читање: студентот чита текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика; чита и изведува заклучок од текстови и куси новинарски статии поврзани со секојдневни општествени теми со конкретна содржина; Зборување: прераскажување на урбана легенда/приказна/мит/минат настан; барање за појаснување на недоволно разбран дел од разговор; искажување претходни искуства; зборување за патувања/туризам; искажување правила, обврски и неопходност; зборување за образование, технологија и интереси; детално опишување на одредени карактеристики вклучувајќи специфичност, степен, (не)возможност; искажување дејства опишувајќи одредена специфика/степен. Пишување: студентот пишува за планови за продолжување на образованието; издвојува клучни зборови, изрази и фрази и прави претходно планирање за писмено да опишат иден план; конструира реченици со кои се изразува неопходност, правило или обврска и ги вклучува во логички поврзан пишан текст; коригира пишан текст за да ја подобри вештината за пишување; пишува едноставен состав на тема од личен интерес (креативно пишување).		
12.	Методи на учење: интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.		
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа
			30 часа
			15 часа

16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	30 часа	
			16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
			16.3.	Домашно учење	15 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40+30 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик и англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Virginia Evans - Jenny Dooley	Upstream Elementary A2	Express Publishing	2006
		2.	Clive Oxenden and Christina Latham-Koenig	New English File Beginner	Oxford University Press	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Zoze Murgoski	English Grammar: With Contrastive Notes on Macedonian	National and University Library Kliment Ohridski	1997

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Германски јазик ниво A1.1			
2.	Код	4FF100221			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип Факултет за образовни науки			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Марица Тасевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	Слушање: да разбере едноставни упатства; да реагира невербално на поставената задача; да разбере глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; да издвои информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; да разбере некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; да ги препознава фонемите, акцентот во зборовите и основните интонациски модели во исказна и во прашална реченица; да разбере едноставни куси искази во врска со познати теми и одредени конкретни ситуации искажани со бавно темпо. Читање: глобално да разбере информативен текст проследен со визуелни документи; да разбере кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; да разбере кратка и едноставна порака; да разбере конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти. Зборување: да изговара цели реченици со правилна интонација, акцент и ритам; да поставува едноставни прашања; да одговара на едноставни прашања во врска со личните податоци, семејство, интереси, вкусови, слободно време и сл.; да даде краток и едноставен опис на своето опкружување; да користи и да развива сопствени стратегии за усно изразување. Пишување: да ги познава и да ги почитува интерпункциските правила и правописот; да пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; да пополнува формулари; да пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, да ја опише својата околина, да ги набројува активностите од своето слободно време; да пишува кратки пораки и да гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на германски јазик.
11.	Содржина на предметната програма: Граматика: глаголи и конјугација на глаголи (haben, sein, kommen, sprechen, fahren, schlafen, sehen...) прашални зборови (wer, wo, woher, wie,) лични заменки (акузатив и датив), присвојни заменки (номинатив и акузатив), определен/неопределен член, делливи глаголи (trennbare verben), прилози за време (акузатив и датив), прашални реченици, модални глаголи (mögen, können, wollen, dürfen, sollen, müssen), перфект (минато време), императив (заповеден начин), прилози за место, можен начин (könnten, würden+infinitiv), компаратив и слуперлатив кај придавките (viel, gern, gut), глаголи со датив, сврзници за независни реченици (und, oder, aber, denn), редни броеви. Лексика: азбука, броеви, лични податоци, професии, држави/национална припадност, бои, предмети во училница, зборови во врска со семејството, изглед и карактерни особини, интереси, активности во слободното време, денови, месеци, датуми и часови; мерки за тежина, мебел, апарати во домаќинството, временска прогноза, делови од човечкото тело, дијагнози и препораки, знаменитости на град, превозни средства, мода и облека, позначајни празници во земјите од германскојазичното подрачје. Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика. Зборување: формално и неформално обраќање и поздравување; барање/давање информација при прв контакт (име, адреса, професија, возраст, национална припадност); барање/давање информации за активностите од своето слободно време; изразување афинитети во врска со активностите во слободното време; барање/давање информации за ден, месец, датум или конкретно време/час; поканување/прифаќање и одбивање; барање/давање дозвола; заблагодарување и одговарање на заблагодарување; опишување на секојдневните активности, поставување прашања и одговарање на нив; дијалози на пазар, во ресторан; опишување на стан или конкретна просторија, опишување на некоја професија, на посетен град, држава; закажување, презакажување или откажување на термин; порака на телефонска секретарка, дијалози во трговски центар, опис на слика од моден магазин, споделување мислења околу специјалитети, честитки и фрази за честитање на празници или свечености во германскојазичните земји; продукција на кратки искази на познати теми. Пишување: зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која

	одговара на сопствениот устен вокабулар; подредување зборови во слеана низа; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот.			
	Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Германија и Австрија и формирање позитивен став кон земјите и културата чиј јазик се изучува.			
12.	Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30 бодови
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик и германски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти	
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Marion Kerner, Silke Hilpert, Monika Reimann, Andreas Tomaszewski..	Schritte International 1 Kursbuch + Arbeitsbuch	Hueber Verlag	2006	
		2.	Friederike Jin, Ute Voß	Grammatik aktiv Üben, Hören, Sprechen	Cornelsen	2018	
		3.	Ранка Грчева Петер Рау	Голем македонско-германски и германско-македонски речник	Магор	2006	
	22.2.	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Димитрија Гацов	Германска Граматика	НУБ „Климент Охридски“ - Скопје	1995	
		2.	Evans Sandra, Pude Angela, Sprecht Franz	Menschen A1.2	Hueber Verlag	2012	
		3.	Olga Swerlowa	Grammatik & Konversation Arbeitsblätter für den Deutschunterricht A1-A2-B1	Langenscheid	2013	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Италијански јазик ниво А1.1			
2.	Код	4FF100421			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип Факултет за образовни науки			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор д-р Надица Негриевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Слушање: да разбере едноставни упатства; да реагира невербално на поставената задача; да разбере глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; да издвои информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; да разбере некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; да ги препознава фонемите, акцентот во зборовите и основните интонациски модели во исказна и во прашална реченица; да разбере едноставни куси искази во врска со познати теми и одредени конкретни ситуации искажани со бавно темпо.				

	Читање: глобално да разбере информативен текст проследен со визуелни документи; да разбере кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; да разбере кратка и едноставна порака; да разбере конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти. Зборување: да изговара цели реченици со правилна интонација, акцент и ритам; да поставува едноставни прашања; да одговара на едноставни прашања во врска со личните податоци, семејство, интереси, вкусови, слободно време и сл.; да даде краток и едноставен опис на своето опкружување; да користи и да развива сопствени стратегии за усно изразување. Пишување: да ги познава и да ги почитува интерпункциските правила и правописот; да пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; да пополнува формулари; да пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, да ја опише својата околина, да ги набројува активностите од своето слободно време; да пишува кратки пораки и да гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на италијански јазик.
11.	Содржина на предметната програма: Граматика: ритам, интонација и акцент; род и број на именки и придавки (Sostantivi in -o, -a, -e: - genere – numero, Aggettivi: - qualificativi in - o , - a, - e (bello, brutto, grande) - possessivi (il mio/i miei; il tuo/i tuoi; il suo/i suoi; la mia/le mie; a tua/le tue; la sua/le sue; - dimostrativi (questo/i, questa/e)); лични заменки (pronomi personali (io/tu/lui/lei/Lei noi/voi/loro/Loro); определен и неопределен член (Articolo determinativo e indeterminativo); сегашно време од глаголот <i>essere</i> и глаголот <i>avere</i>; сегашно време (правилни и неправилни глаголи), модални глаголи (le tre coniugazioni dei verbi (-are, -ere, -ire) - indicativo presente dei verbi regolari - indicativo presente dei verbi in -ire che prendono -isc (preferire, spedire) - indicativo presente dei verbi irregolari (andare, venire, fare, uscire) - indicativo presente dei verbi modali (potere, dovere, volere); прилози Avverbio: - di tempo (oggi, adesso, sempre, mai, di solito,...) - di luogo (vicino, lontano) - di modo (bene, male) - di intensità (molto, poco) - interrogativo (dove, quando, come, perché, quanto); предлози Preposizione (in, a, di, da, con, su, per). Лексика: азбука, броеви, лични податоци, професии, држави/национална припадност, бои, предмети во училишта, зборови во врска со семејството, изглед и карактерни особини, интереси, активности во слободното време, денови, месеци, датуми и часови; Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика. Зборување: формално и неформално обраќање и поздравување; барање/давање информација при прв контакт (име, адреса, професија, возраст, национална припадност); барање/давање информации за активностите од своето слободно време; изразување афинитети во врска со активностите во слободното време; барање/давање информации за ден, месец, датум или конкретно време/час; поканување/прифаќање и одбивање; барање/давање дозвола; заблагодарување и одговарање на заблагодарување; опишување на секојдневните активности, поставување прашања и одговарање на нив; играње улоги според дадени модели; учество во кратки и едноставни комуникативни ситуации од секојдневниот живот; продукција на кратки искази на познати теми. Пишување: зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; подредување зборови во слеана низа; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот. Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Италија и формирање позитивен став кон земјата и културата чиј јазик се изучува.

12.	Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40+30 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик и италијански јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Marin,T. & Magnelli,S.	Progetto italiano 1, nuovo (Libro dello studente)	Edilingua	2006
		2.	Marin,T. & Magnelli,S.	Progetto italiano 1, nuovo (Quaderno degli esercizi)	Edilingua	2006
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Marin,T.	La prova orale 1 (Manuale di conversazione, livello elementare - intermedio)	Edilingua	2000	

	2.	L. Toffolo & N. Nuti	Allegro 1, Corso di italiano per stranieri, Livello elementare	Edilingua	2003
	3.	Cozzi, N., Federico F. & Tancorre, A.	Caffè Italia, Corso di italiano 1	ELI s.r.l.	2005

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Шпански јазик ниво А1.1		
2.	Код		4FF100121		
3.	Студиска програма		Историја и Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип Факултет за образовни науки		
5.	Степен		Прв циклус		
6.	Академска година/семестар		I сем.	7. Број на кредити	4
8.	Наставник		лектор м-р Марија Тодорова		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Слушање: да разбере едноставни упатства; да реагира невербално на поставената задача; да разбере глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; да издвои информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; да разбере некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; да ги препознава фонемите, акцентот во зборовите и основните интонациски модели во исказна и во прашална реченица; да разбере едноставни куси искази во врска со познати теми и одредени конкретни ситуации искажани со бавно темпо. Читање: глобално да разбере информативен текст проследен со визуелни документи; да разбере кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; да разбере кратка и едноставна порака; да разбере конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти. Зборување: да изговара цели реченици со правилна интонација, акцент и ритам; да поставува едноставни прашања; да одговара на едноставни прашања во врска со личните податоци, семејство, интереси, вкусови, слободно време и сл.; да даде краток и едноставен опис на своето опкружување; да користи и да развива сопствени стратегии за усно изразување. Пишување: да ги познава и да ги почитува интерпункциските правила и правописот; да пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; да пополнува формулари; да пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, да ја опише својата околина, да ги набројува активностите од своето слободно време; да пишува кратки пораки и да гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на шпански јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Граматика: ритам, интонација и акцент; род и број на именки и придавки; лични заменки; определен и неопределен член; сегашно време од глаголите ser/estar; сегашно време (правилни и неправилни глаголи), модални глаголи; прилози за време и за место; предлози. Лексика: азбука, броеви, лични податоци, професии, држави/национална припадност.				

	бои, предмети во училиница, зборови во врска со семејството, изглед и карактерни особини, интереси, активности во слободното време, денови, месеци, датуми и часови; Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика. Зборување: формално и неформално обраќање и поздравување; барање/давање информација при прв контакт (име, адреса, професија, возраст, национална припадност); барање/давање информации за активностите од своето слободно време; изразување афинитети во врска со активностите во слободното време; барање/давање информации за ден, месец, датум или конкретно време/час; поканување/прифаќање и одбивање; барање/давање дозвола; заблагодарување и одговарање на заблагодарување, опишување на секојдневните активности, поставување прашања и одговарање на нив; играње улоги според дадени модели; учество во кратки и едноставни комуникативни ситуации од секојдневниот живот; продукција на кратки искази на познати теми. Пишување: зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; подредување зборови во слеана низа; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот. Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Шпанија и формирање позитивен став кон земјата и културата чиј јазик се изучува.			
12.	Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	40+30 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик и шпански јазик		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Dr. Marianne Barceló, Juana Sánchez Benito, Verónica Beucker, P.M. Luengo, Bibiana Wiener	¡Vamos! - 1	Mundo Español ediciones	2007
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. Gonzales Hermoso, J. R. Cuenot, M. Sanchez Alfaro	“Gramatica de español lengua extranjera”	Мадрид, Шпанија	1999
		2.	Cristina Karpacheva	“Manual de español”	Софија	1998
		3.	Ramon Sarmiento	“Gramatica progresiva de español para extranjeros”	”Colibri”, Софија	1998

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Француски јазик ниво А1.1			
2.	Код	4FF100521			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип Факултет за образовни науки			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I сем.	7.	Број на кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Светлана Јакимовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Слушање: да разбере едноставни упатства; да реагира невербално на поставената задача; да разбере глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; да издвои информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; да разбере некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; да ги препознава фонемите, акцентот во зборовите и основните интонациски модели во исказна и во прашална реченица; да разбере едноставни куси искази во врска со познати теми и одредени конкретни ситуации искажани со бавно темпо. Читање: глобално да разбере информативен текст проследен со визуелни документи; да разбере кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; да разбере кратка и едноставна порака; да разбере конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти.				

	Зборување: да изговара цели реченици со правилна интонација, акцент и ритам; да поставува едноставни прашања; да одговара на едноставни прашања во врска со личните податоци, семејство, интереси, вкусови, слободно време и сл.; да даде краток и едноставен опис на своето опкружување; да користи и да развива сопствени стратегии за усно изразување. Пишување: да ги познава и да ги почитува интерпункциските правила и правописот; да пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; да пополнува формулари; да пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, да ја опише својата околина, да ги набројува активностите од своето слободно време; да пишува кратки пораки и да гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на француски јазик.			
11.	Содржина на предметната програма: Граматика: ритам, интонација и акцент; род и број на именки и придавки; лични заменки; определен и неопределен член; сегашно време од глаголите être/avoir; сегашно време (правилни и неправилни глаголи), модални глаголи; прилози; предлози. Лексика: азбука, броеви, лични податоци, професии, држави/национална припадност, бои, предмети во училница, зборови во врска со семејството, изглед и карактерни особини, интереси, активности во слободното време, денови, месеци, датуми и часови; Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика. Зборување: формално и неформално обраќање и поздравување; барање/давање информација при прв контакт (име, адреса, професија, возраст, национална припадност); барање/давање информации за активностите од своето слободно време; изразување афинитети во врска со активностите во слободното време; барање/давање информации за ден, месец, датум или конкретно време/час; поканување/прифаќање и одбивање; барање/давање дозвола; заблагодарување и одговарање на заблагодарување; опишување на секојдневните активности, поставување прашања и одговарање на нив; играње улоги според дадени модели; учество во кратки и едноставни комуникативни ситуации од секојдневниот живот; продукција на кратки искази на познати теми. Пишување: зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; подредување зборови во слеана низа; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот. Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Франција и формирање позитивен став кон земјата и културата чиј јазик се изучува.			
12.	Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40+30 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик и француски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	CAPELLE, G. & MENAND,R.	Taxi 1 (Méthode de français)	Edilingua	2003
		2.	CAPELLE, G. & MENAND,R.	Taxi 1 (Cahier des exercices)	Edilingua	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Руски јазик ниво А1.1			
2.	Код	4FF100321			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип Факултет за образовни науки			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I сем.	7.	Број на кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Игор Станојоски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Слушање: да разбере едноставни упатства; да реагира невербално на поставената задача; да разбере глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; да издвои информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; да разбере некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; да ги препознава фонемите, акцентот во зборовите и основните интонациски модели во исказна и во				

	прашална реченица; да разбере едноставни куси искази во врска со познати теми и одредени конкретни ситуации искажани со бавно темпо. Читање: глобално да разбере информативен текст проследен со визуелни документи; да разбере кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; да разбере кратка и едноставна порака; да разбере конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти. Зборување: да изговара цели реченици со правилна интонација, акцент и ритам; да поставува едноставни прашања; да одговара на едноставни прашања во врска со личните податоци, семејство, интереси, вкусови, слободно време и сл.; да даде краток и едноставен опис на своето опкружување; да користи и да развива сопствени стратегии за усно изразување. Пишување: да ги познава и да ги почитува интерпункциските правила и правописот; да пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; да пополнува формулари; да пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, да ја опише својата околина, да ги набројува активностите од своето слободно време; да пишува кратки пораки и да гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на руски јазик.		
11.	Содржина на предметната програма: Граматика: ритам, интонација и акцент; род и број на именки и придавки; лични заменки; член; сегашно време; прилози; предлози; инфинитивни конструкции со зборовите „можно“ и „необходно“, показни заменки. Лексика: азбука, броеви, лични податоци, професии, држави/национална припадност, бои, предмети во училишта, зборови во врска со семејството, изглед и карактерни особини, интереси, активности во слободното време, денови, месеци, датуми и часови; Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика. Зборување: формално и неформално обраќање и поздравување; барање/давање информација при прв контакт (име, адреса, професија, возраст, национална припадност); барање/давање информации за активностите од своето слободно време; изразување афинитети во врска со активностите во слободното време; барање/давање информации за ден, месец, датум или конкретно време/час; поканување/прифаќање и одбивање; барање/давање дозвола; заблагодарување и одговарање на заблагодарување; опишување на секојдневните активности, поставување прашања и одговарање на нив; играње улоги според дадени модели; учество во кратки и едноставни комуникативни ситуации од секојдневниот живот; продукција на кратки искази на познати теми. Пишување: зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; подредување зборови во слеана низа; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот. Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Русија и формирање позитивен став кон земјата и културата чиј јазик се изучува.		
12.	Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.		
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време	30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава 30 часа

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40+30 бодови		
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик и руски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ирина Осипова	«Ключ» - Учебник русского языка для начинающих.	Corvina, Москва	2005
		2.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		S. A. Khavronina, A. I. Shirochenskaya	Русский язык в упражнениях. (Russian in exercises)	Русский язык. Курсы 2017 г.	2017	
	2.	Л. В. Московкин, Л. В. Сильвина	Русский язык. Учебник для иностранных студентов подготовительных факультетов	СМИО Пресс, Санкт-Петербург	2006	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонија во античкиот период I
2.	Код	4FO111621
3.	Студиска програма	Историја и Археологија

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 II семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Катерина Младеновска-Ристовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се осознаат цивилизаторските придобивки од развојот на македонската држава во глобални историски рамки, како и културно-историските специфики од аспект на религијата, институциите, јазикот, уметноста и други елементи кои го чинат идентитетот на етносите во антиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Извори за историјата на Античка Македонија; Античка Македонија – местоположба, граници, етногенеза, името Македонија и древните етноси на Балканот; основањето на Македонското Кралство и потеклото на династијата на Аргеадите; владеењето на првите македонски владетели посведочени во историските записи - Пердика I, Аргај, Филип I, Аероп I, Алкета; владеењето на Аминта I и Александар I, Македонија во времето на Хеленско-персиските војни; Македонија во времето на Пердика II и Архелај I; борби за македонскиот престол – Аминта III, Александар II, Птолемај од Алор, Пердика III; подем на македонската држава – Филип II Македонски; историографските и реторичките извори за владеењето на Филип II; Филиповата држава – парадигма на државното уредување на Македонија; воените, политичките и дипломатски успеси на Филип II; културата на античките Македонци: македонскиот пантеон, митови, легенди, култови, обичаи, празници, македонскиот календар, јазикот на античките Македонци, македонските институции и социјални обичаи (крал, собрание, пелигани, тагоси, хетајри, кралски деца итн.).				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, проектни задачи, презентации, дискусии, работа во групи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
16.	Други форми на	16.1.	Проектни задачи	30 часа	

	активности		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
			16.3.	Домашно учење	60 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40+30 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Наде Проева	Историја на Аргеадите, Historia Antiqua Macedonica, Книга 8	Графотисок, Скопје	2004
		2.	Анета Шукарова	Филип II Македонски и атинските ретори	Издавачки центар „Три“ и Институт за национална историја, Скопје	2004
		3.	Катерина Младеновска-Ристовска	Македонскиот крал Архелај, Bibliotheca Macedonica	Скопје	2014
		4.	Наде Проева	Религијата на античките Македонци, Historia Antiqua Macedonica 11	Графотисок, Скопје	2014
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Херодот	Историја	Зумпрес, Скопје	1998
		2.	Јустин	Филиповата историја според Помпеј Трог	Патрија, Скопје	2000

		3.	Демостен	Говори	Култура, Скопје	1995
		4.	Tukidid	Povijest Peloponeskog rata	Matica hrvatska, Zagreb	2009

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		ДРЕВНИ ЦИВИЛИЗАЦИИ 2		
2.	Код		4FO111721		
3.	Студиска програма		Историја и Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		2021-2020 II семестар	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		Проф.д-р Трајче Нацев		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан прв семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со балканската историја во стариот век. Да ги разберат политичките, економските и културните процеси на Балканот од најстариот период до почетокот на античкиот период.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими: Природни услови, население, извори. Палеобалкански популации: Бриги, Тракијци, Пајонци, Келти,Трибали и друго.				
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		60 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			30+40
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови

	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација и евалуација од студенти		
22.	Литература					
	22.1			Задолжителна литература		
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Papazoglu F.,	Srednjbalkanska plemena u predrimsko doba, Posebna izdanja CBI, XXX,	Sarajevo	1969
		2.	Stipčević A.,	- Iliri. Život, povjest, kultura,	Zagreb	1961
		3.	Петрова Е.	Бригите на Централниот Балкан.	Скопје	1996
	22.2		Дополнителна литература			
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Петрова Е.	Пајонија во II-I милениум пред н.е.	Скопје	1996
		2.				
		3.				

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ
1.	Наслов на наставниот предмет	Праисториска археологија
2.	Код	4FO111821
3.	Студиска програма	Историја и Археологија
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв

6.	Академска година / семестар	2020/2021 II семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Гоце Наумов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со најраните периоди на човечкиот развој (палеолит и мезолит) во Африка, Блискиот Исток и Европа, со посебен акцент на Балканот				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предисториската археологија, археолошки и геолошки периоди (плиоцен, плеистоцен, холоцен / долен, среден и горен палеолит / мезолит). Еволуција и миграции на хоминини до хомо сапиенс. Палеолитски и мезолитски заедници, уметност и обреди во Блискиот Исток и Европа со акцент на Балканот.				
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи и проекти , самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		60 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			Бодови 40+30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Повеќе автори	Praistorija Jugoslovenskih zemalja, Tom I - paleolitsko i mezolitsko doba	Akademija nauka Bosne i Hercegovine, Sarajevo	1979
2.	Mihailović, D.	Paleolit na Centralnom Balkanu, kulturne promene i populaciona kretanja	Beograd	2014
3.	Scarre, C.	Human Past: World Prehistory and the Development of Human Societies	London: Thames and Hudson	2012
Дополнителна литература				
Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	К. Ренфру, О. Бан	Археологија: теории, методи и практики	Скопје: Табернакул	2009
2.	К. Гембл	Основи на археологијата	Скопје: Табернакул	2009
3.	S. Mithen	<i>The Prehistory of the Mind: The Cognitive Origin of Art, Religion and Science</i>	London: Thames & Hudson	1999

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Класични цивилизации		
2.	Код		4FO111921		
3.	Студиска програма		Историја и Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		2021/2022 III семестар	7. Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		Доц. д-р Љубен Тевдовски		
9.	Предуслови за запишување на предметот		/		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со карактеристиките и значењето на класичните цивилизации од 5 век пред н.е. до крајот на 6 век н.е.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во класичните цивилизации; Класичниот свет и ориентот; Класична уметност; Класична архитектура; Научни и технолошки достигнуања на класичниот свет; Класични религии; Политички концепции на класичниот период; Хеленистичкиот империјализам и глобализацијата; Трансмисија на класичното наследство.				

	Влијанието на класичното наследство во модерните и современите општества.					
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење					
13.	Вкупен расположив фонд на време			6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време			30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи			30 часа
		16.2	Самостојни задачи			30 часа
		16.3	Домашно учење			60 часа
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови			40+30 бодови	
	17.2	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1		Задолжителна литература			
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	S. Hornblower and A. Spawfort, ed.	The Oxford Companion of Classical Civilization	Oxford University Press	2014
		2.	E. Bispham, T. Harrison and B. A. Sparkes, ed.	The Edinburgh Companion to Ancient Greece and Rome	Edinburgh University Press	2006
		3.	A. Grafton, G.W. Most, S. Settis, ed.	The Classical Tradition	Harvard University Press	2013
	22.2	Дополнителна литература				

Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Craig W. Kallendorf, ed.	A Companion to the Classical tradition	Blackwell Publishing, Oxford	2007
2.	M. Beard and J. Henderson	Classical Art from Greece to Rome	Oxford University Press	2001
3.	Georgia L. Irby, ed.	A companion to science, technology, and medicine in ancient Greece and Rome	Wiley Blackwell, Oxford	2016

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Практична настава			
2.	Код	4FO112021			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 2 семес.	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Доц. Д-р Оливер Цацков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од методологија на истражувањето на архивска документација, теренски истражувања и историска литература преку директна вклученост на студентите со практична работа во музеи, архив и библиотека, односно во институциите кои се од областа на студиската програма.				
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува музеи, архиви и библиотеки, како и институциите кои се во доменот на студиската програма, по претходно склучен договор. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од менторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од институцијата и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води				

	дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од училиштето, архив, музеј, библиотека или друга научна институција.			
12.	Методи на учење практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).			
13.	Вкупен расположив фонд на време		2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа	
14.	Распределба на расположивото време		0+0+0+30+30 = 60 часа (0+0+2)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	/
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		/
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		/
	17.3.	Активност и учество		/
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	/		/
		/		/
		/		/
		/		/
		/		/
		/		/
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Услов за добивање потпис и за стекнување на 2 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од	

		Факултетот) и од екстерен ментор (од институцијата)				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалвација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонски јазик 2			
2.	Код	4FO118821			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип Факултет за образовни науки			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I II сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Ана Витанова Рингачева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со македонскиот јазик и со неговиот развој. Се запознаваат со фонолошко-фонетската и со морфолошката структура на јазикот. Способност да се владеат темите од граматиката на македонскиот литературен јазик, зборот – зборовните групи и граматичките категории. Способност да се владеат граматичките категории на именските зборови. Познавање на граматичките категории и карактеристики на глаголот (прости и сложени глаголски форми).				

11.	Содржина на предметната програма: <i>Морфологија и морфосинтакса:</i> Морфологијата како дел од граматиката; Поим за морфема и збороформа. Видови морфеми; Морфолошки (афиксен) начин на зборообразување; Зборовни групи; Класификација на зборовните групи; <i>Именки:</i> класификација (поделба) на именките; Граматички категории на именките: родот, бројот: видови множина; определеноста/ неопределеноста на именките; вокативна форма; Зборообразување на именките: суфиксно, префиксно, префиксно-суфиксно образување и образување на сложени именки; Функции на именките во реченицата. <i>Придавките:</i> поделба на придавките; Граматички категории на придавките; Зборообразување на придавките: суфиксно, префиксно, префиксно-суфиксно образување и образување на сложени придавки; Функции на придавките; <i>Заменките:</i> лични заменки; лично-предметни заменки; показни заменки; Заменките во реченицата; <i>Броевите:</i> граматички категории на броевите; Броеви за одредена и приближна бројност; Функции на броевите; <i>Глаголи:</i> Граматички категории на глаголот: време, начин, лице, вид, преодност, број и род, залог, дијатеза; Класификација на глаголите; Формите на глаголот: прости глаголски форми: сегашно време, минато определено свршено време, минато неопределено свршено време, заповеден начин; Нелични глаголски форми: глаголска л-форма, глаголска придавка, глаголска именска и глаголски прилог; Сложени глаголски форми: минато неопределено несвршено и свршено време, предминато време, идно време, минато- идно време, идно прекажано време, можен начин, има-конструкции, сум-конструкции; Зборообразување на глаголите: суфиксно, префиксно, префиксно-суфиксно образување, образување на сложено глаголи. <i>Прилози:</i> Потекло и образување на прилозите; Значење на прилозите; Функции на прилозите. <i>Предлози. Сврзници и врзувачки зборови. Партикули. Извици. Модални зборови.</i>			
12.	Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30 бодови
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите	

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стојка Бојковска, Лилјана Минова-Ѓуркова, Димитар Пандев, Живко Цветковски	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело	2008
		2.	Блаже Конески	Граматика на македонскиот литературен јазик	Просветно дело	2004
		3.	Симон Саздов	Современ македонски јазик 2	Табернакул	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Живко Цветковски Снежана Веновска-Антевска Симона Груевска-Маџоска Елка Јачева-Улчар Симон Саздов	Правопис на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ - Скопје Култура АД - Скопје,	2017

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Англиски јазик ниво A2.2			
2.	Код	4FF101121			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип Факултет за образовни науки			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I II сем.	7.	Број на кредити	ЕКТС 4
8.	Наставник	виш лектор м-р Драган Донев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да владее со граматички и реченични структури соодветни за возраста и ниво A2 за владеење на јазикот, како и неколку елементи од преодното рамниште Б1; да препознава слухово зборови и нејфреквентни фрази, изрази и колокации поврзани со неговата/нејзината посредна и непосредна околина за да задоволи конкретни потреби; да разбира текстови, пишани описи и упатства/брошури/менија/возни редови/соопштенија/ознаки од непосредната околина, како и лични писма и куси новинарски текстови на теми од личен интерес; да извлече клучни				

	зборови/изрази/фрази, како и главна идеја и важни детали во текстови и да препознава цел и намена во различни форми на текстови; да разбира соговорник доколку говорот е јасно артикулиран со повремени барања за повторување, објаснување и преформулирање на недоволно разбран дел; да разликува употреба на неформален од основен формален стил; да може да води разговор на познати и помалку познати теми, како и теми од непосреден интерес; да може да изрази чувство, мислење и/или став поткрепен со аргументи, како и да споредува различни мислења/ставови на познати и помалку познати теми, како и теми од непосреден интерес; да може да напише порака/ писмо/белешка/разгледница, како и приказна и/или да опише место/настан и да пополни формулари со основни лични податоци.			
11.	Содржина на предметната програма: Граматика: Past Continuous Tense во корелација со Past Simple Tense; Present Perfect Tense во корелација со Past Simple Tense; фразални глаголи; модални глаголи: - can/could; повратни заменки; редот на придавките; пасивни конструкции во Present Simple; условни реченици - First Conditional - Second conditional; односни реченици со who, which, that, where, whose; индиректен говор. Лексика: временски услови и природни несреќи; делови на тело; болести и терапија; професии; храна, пијалоци, оброци и места за јадење; рецепти; продавници, производи, облека и купување; хоби и слободни активности; спорт и опрема; филмови и забава; компјутери; вселена, НЛО и виртуелна реалност. Читање: идентификување конкретни информации во даден текст од позната и помалку позната содржина; идентификување значење на непознат збор во даден текст. Зборување: изразување: вчудовиденост, љубов, совет, среќа, предупредување, заповед, молба, условност, допаѓање/недопаѓање, учтивост, способност можност/неможност; искажување мислења и реакции во неформални дискусии; водење едноставна (до A2+) усна комуникација со одбирање на соодветни функции во конкретниот социокултурен контекст. Пишување: правилно пишување реченици од општ контекст; неформално писмо по дадени инструкции; кус, насочен состав (70-100 зборови) со примена на соодветни јазични елементи и интерпункциски знаци.			
12.	Методи на учење: интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30 бодови
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик и англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Virginia Evans - Jenny Dooley	Upstream Elementary A2	Express Publishing	2006
		2.	Clive Oxenden and Christina Latham-Koenig	New English File Beginner	Oxford University Press	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Zoze Murgoski	English Grammar: With Contrastive Notes on Macedonian	National and University Library Kliment Ohridski	1997

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Германски јазик ниво A1.2			
2.	Код	4FF101221			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип Факултет за образовни науки			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I II сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Марица Тасевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Слушање: да разбере едноставни упатства; да реагира невербално на поставената задача; да разбере глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; да издвои информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; да разбере некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; да ги препознава фонемите, акцентот во зборовите и основните интонациски модели во исказна и во прашална реченица; да разбере едноставни куси искази во врска со познати теми и одредени конкретни ситуации искажани со бавно темпо. Читање: глобално да разбере информативен текст проследен со визуелни документи;				

	да разбере кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; да разбере кратка и едноставна порака; да разбере конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти. Зборување: да изговара цели реченици со правилна интонација, акцент и ритам; да поставува едноставни прашања; да одговара на едноставни прашања во врска со личните податоци, семејство, интереси, вкусови, слободно време и сл.; да даде краток и едноставен опис на своето опкружување; да користи и да развива сопствени стратегии за усно изразување. Пишување: да ги познава и да ги почитува интерпункциските правила и правописот; да пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; да пополнува формулари; да пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, да ја опише својата околина, да ги набројува активностите од своето слободно време; да пишува кратки пораки и да гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на германски јазик.		
11.	Содржина на предметната програма: Граматика: предлози за време (vor, seit, für, bei, nach, in, bis, ab), предлог als, модални глаголи (müssen, dürfen, sollen,), безлично man со модален глагол, Possessivartikel (Nominativ und Akkusativ), предлог mit, предлози за место (Lokale Präpositionen auf die Frage „Wo?“ und „Wohin?“, Höfliche Aufforderung (Konjunktiv II), показни заменки, лични заменки во датив и акузатив, глаголи со датив, сврзник denn. Лексика: знаменитости на град; здравје; мода и облека; позначајни празници во земјите од германскојазичното подрачје. Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика. Зборување: именување и дефинирање на занимања; известување за активности во минато време; размена на информации од сегашно и идно време; утврдување дијагнози и препораки; опис на лица (карактер и облека), давање на совети; договарање, презакажување и откажување на термин; дискусии за правила во домаќинството; снаоѓање во хотелска рецепција; давање инструкции за одредена локација; дискутирање на возниот план; снаоѓање во сервис служба; изразување на допаѓање/недоаѓање; именување и оценување на парчиња облека; честитање на празници или свечености во германскојазичните земји; продукција на кратки искази на познати теми. Пишување: зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; подредување зборови во слеана низа; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот. Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Германија и Австрија и формирање позитивен став кон земјите и културата чиј јазик се изучува.		
12.	Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.		
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време	30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава
			30 часа

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40+30 бодови		
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик и германски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Daniela Niebisch, Sylvette Penning-Hiemstra, Franz Sprecht, Monika Bovermann, Monika Reimann	Schritte International 2 Kursbuch + Arbeitsbuch	Hueber Verlag	2006
		2.	Friederike Jin, Ute Voß	Grammatik aktiv Üben, Hören, Sprechen	Cornelsen	2018
	3.	Ранка Грчева Петер Рау	Голем македонско-германски и германско-македонски речник	Магор	2006	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димитрија Гацов	Германска Граматика	НУБ „Климент Охридски“ - Скопје	1995
		2.	Evans Sandra, Pude Angela, Sprecht Franz	Menschen A1.2	Hueber Verlag	2012

		3.	Olga Swerlowa	Grammatik & Konversation Arbeitsblätter für den Deutschunterricht A1-A2-B1	Langenscheid	2013
--	--	----	---------------	--	--------------	------

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Италијански јазик ниво А1.2			
2.	Код	4FF100921			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип Факултет за образовни науки			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I II сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор д-р Надица Негриевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Слушање: разбира глобално слушнат текст со опис на идни активности; ги разбира прашањата од соговорникот на тема планирање на идни активности; прераскажува текстови на тема празници и забави; разбира глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; издвојува информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; разбира некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; разбира глобално краток слушнат текст со опис на надворешен изглед (облека и боја); разбира глобално краток слушнат текст на тема за опис на карактер; Читање: глобално разбира информативен текст проследен со визуелни документи; разбира кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; разбира конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти. Зборување: бара и дава информации за идни планови и плановите на луѓето во најблиското опкружување; игра по улоги дијалози за барање и давање информации за празници, забави, применувајќи новоусвоени основни изрази и поими; применува новоусвоени основни изрази и поими при искажување план за забава или празнување некој празник; информира/дава информации за цена, големина, количина, боја (ситуација во продавница); бара/дава информации за продавници во кои може да се купи одредена храна. Пишување: познава и ги почитува интерпунктиските правила и правописот; пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, ја опишува својата околина, ги набројува активностите од своето слободно време; пишува кратки пораки и гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на италијански јазик.				

11.	Содржина на предметната програма: Граматика: присвојни придавки; минато определено свршено време - passato prossimo (правилни и неправилни глаголи), партицип на минатото време (participio passato); просто идно време и сложено идно време (futuro semplice и futuro composto); presente indicativo (alcuni verbi irregolari, riflessivi, impersonali); Il pronome partitivo NE. Лексика: дом, простории и предмети во домот; секојдневни активности и лична хигиена; храна и пијалаци; броеви 100 – 1000; дневни оброци; активности во слободното време; годишни времиња; временски прилики; забави, празници, традиционални рецепти; купување облека (големина, бои, броеви, количина, цени); храна и пијалаци; продавници; позначајни празници во Италија. Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика. Зборување: барање/давање информации за своите дневни оброци; опишување на домот/собите во домот; лоцирање на предметите во просторот; искажување минати дејствија со едноставни реченици; барање/давање информации за временските прилики; планирање и ветувања за идни активности (роденден, празници, одмори, патувања); честитање роденден, празник; барање/давање информации при купување; опишување облека; барање/искажување мислење/став; искажување на нарачка на храна/пијалоци во продавница, кафеуле и барање сметка; продукција на кратки искази на познати теми со примена на новоусвоените поими и изрази. Пишување: зборови со приближна фонетска точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот. Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Италија и формирање позитивен став кон земјата и културата чиј јазик се изучува.			
12.	Методи на учење: интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30 бодови
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик и италијански јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Marin,T. & Magnelli,S.	Progetto italiano 1, nuovo (Libro dello studente)	Edilingua	2006
		2.	Marin,T. & Magnelli,S.	Progetto italiano 1, nuovo (Quaderno degli esercizi)	2006	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Marin,T.	La prova orale 1 (Manuale di conversazione, livello elementare - intermedio)	Edilingua	2000
		2.	L. Toffolo & N. Nuti	Allegro 1, Corso di italiano per stranieri, Livello elementare	Edilingua	2003
		3.	Cozzi, N., Federico F. & Tancorre. A.	Caffè Italia, Corso di italiano 1	ELI s.r.l.	2005

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Шпански јазик ниво A1.2			
2.	Код	4FF100821			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип Факултет за образовни науки			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I II сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Марија Тодорова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Слушање: да разбере едноставни упатства; да реагира невербално на поставената задача; да разбере глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од				

	секојдневниот живот; да издвои информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; да разбере некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; да ги препознава фонемите, акцентот во зборовите и основните интонациски модели во исказна и во прашална реченица; да разбере едноставни куси искази во врска со познати теми и одредени конкретни ситуации искажани со бавно темпо. Читање: глобално да разбере информативен текст проследен со визуелни документи; да разбере кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; да разбере кратка и едноставна порака; да разбере конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти. Зборување: да изговара цели реченици со правилна интонација, акцент и ритам; да поставува едноставни прашања; да одговара на едноставни прашања во врска со личните податоци, семејство, интереси, вкусови, слободно време и сл.; да даде краток и едноставен опис на своето опкружување; да користи и да развива сопствени стратегии за усно изразување. Пишување: да ги познава и да ги почитува интерпункциските правила и правописот; да пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; да пополнува формулари; да пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, да ја опише својата околина, да ги набројува активностите од своето слободно време; да пишува кратки пораки и да гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на шпански јазик.
11.	Содржина на предметната програма: Граматика: прилози за време; показни замнеки; присвојни придавки; сегашно време (неправилни глаголи); предлози <i>en, de, a, con</i>; броеви од 101 до 1000000; повратни глаголи, партицип на минатото време; минато определено свршен време; идно време. Лексика: професии, држави/национална припадност, бои, предмети во училница, зборови во врска со семејството, изглед и карактерни особини, интереси, активности во слободното време, денови, месеци, датуми и часови; активности во слободното време; годишни времиња; временски прилики; забави, празници; купување облека (големина, бои, броеви, количина, цени); храна и пијалаци; продавници; позначајни празници во Шпанија. Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика. Зборување: барање/давање информации за активностите од своето слободно време; изразување афинитети во врска со активностите во слободното време; барање/давање информации за ден, месец, датум или конкретно време/час; изразување несигурност/сомневање; поканување, прифаќање и одбивање; барање/давање дозвола; барање/давање информации за своите дневни оброци; опишување на домот/собите во домот; лоцирање на предметите во просторот; искажување минати дејствија со едноставни реченици; барање/давање информации за временските прилики; планирање и ветувања за идни активности (роденден, празници, одмори, патувања); честитање роденден, празник; барање/давање информации при купување; опишување облека; барање/искажување мислење/став; искажување на нарачка на храна/пијалоци во продавница, кафуле и барање сметка; продукција на кратки искази на познати теми. Пишување: зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; подредување зборови во слеана низа; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот. Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Шпанија и формирање позитивен став кон земјата и културата чиј јазик се изучува.

12.	Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40+30 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик и шпански јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Dr. Marianne Barceló, Juana Sánchez Benito, Verónica Beucker, P.M. Luengo, Bibiana Wiener	¡Vamos! - 1	Mundo Español ediciones	2007
		2.	A. Jarvis, R. Lebrede, F. Mena-Ayllón	“Basic Spanish Grammar”	Houghton Mifflin Company - USA	2000
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. Gonzales Hermoso, J. R. Cuenot, M. Sanchez Alfaro	“Gramatica de español lengua extranjera”	Мадрид, Шпанија	1999

	2.	Cristina Karpacheva	“Manual de español”	Софија	1998
	3.	Ramon Sarmiento	“Gramatica progresiva de español para extranjeros”	”Colibri”, Софија	1998

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Француски јазик ниво A1.2			
2.	Код	4FF101021			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип Факултет за образовни науки			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I II сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Светлана Јакимовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Слушање: разбира глобално слушнат текст со опис на идни активности; ги разбира прашањата од соговорникот на тема планирање на идни активности; прераскажува текстови на тема празници и забави; разбира глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; издвојува информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; разбира некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; разбира глобално краток слушнат текст со опис на надворешен изглед (облека и боја); разбира глобално краток слушнат текст на тема за опис на карактер; Читање: глобално разбира информативен текст проследен со визуелни документи; разбира кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; разбира конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти. Зборување: бара и дава информации за идни планови и плановите на луѓето во најблиското опкружување; игра по улоги дијалози за барање и давање информации за празници, забави, применувајќи новоусвоени основни изрази и поими; применува новоусвоени основни изрази и поими при искажување план за забава или празнување некој празник; информира/дава информации за цена, големина, количина, боја (ситуација во продавница); бара/дава информации за продавници во кои може да се купи одредена храна. Пишување: познава и ги почитува интерпунктиските правила и правописот; пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, ја опишува својата околина, ги набројува активностите од своето слободно време; пишува кратки пораки и гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на француски јазик.				

11.	Содржина на предметната програма: Граматика: присвојни придавки; присвојни придавки со именки кои означуваат роднински врски; броеви од 101 до 10000; прилози за место; повратни глаголи со модални глаголи; passé composé; партицип на минатото време; помошни глаголи être или avoir?; неправилен партицип; прилози за време со минато определено свршено време. Лексика: дом, простории и предмети во домот; секојдневни активности и лична хигиена; храна и пијалаци; броеви 100 – 1000; дневни оброци; активности во слободното време; годишни времиња; временски прилики; забави, празници, традиционални рецепти; купување облека (големина, бои, броеви, количина, цени); храна и пијалаци; продавници, позначајни празници во Франција. Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика. Зборување: барање/давање информации за своите дневни оброци; опишување на домот/собите во домот; лоцирање на предметите во просторот; искажување минати дејствија со едноставни реченици; барање/давање информации за временските прилики; планирање и ветувања за идни активности (роденден, празници, одмори, патувања); честитање роденден, празник; барање/давање информации при купување; опишување облека; барање/искажување мислење/став; искажување на нарачка на храна/пијалоци во продавница, кафеуле и барање сметка; продукција на кратки искази на познати теми со примена на новоусвоените поими и изрази. Пишување: зборови со приближна фонетска точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот. Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Франција и формирање позитивен став кон земјата и културата чиј јазик се изучува.			
12.	Методи на учење: интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30 бодови
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик и француски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
22.1.	Задолжителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	CAPELLE, G. & MENAND,R.	Taxi 1 (Méthode de français)	Edilingua	2003	
	2.	CAPELLE, G. & MENAND,R.	Taxi 1 (Cahier des exercices)	Edilingua	2003	
22.2.	Дополнителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Руски јазик ниво A1.2			
2.	Код	4FF101321			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип Факултет за образовни науки			
5.	Степен	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I II сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Игор Станојоски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Слушање: разбира глобално слушнат текст со опис на идни активности; ги разбира прашањата од соговорникот на тема планирање на идни активности; прераскажува текстови на тема празници и забави; разбира глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; издвојува информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; разбира некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; разбира глобално краток слушнат текст со опис на надворешен изглед (облека и боја); разбира глобално краток слушнат текст на тема за опис на карактер; Читање: глобално разбира информативен текст проследен со визуелни документи; разбира кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; разбира конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти. Зборување: бара и дава информации за идни планови и плановите на луѓето во најблиското опкружување; игра по улоги дијалози за барање и давање информации за празници, забави, применувајќи новоусвоени основни изрази и поими; применува новоусвоени основни изрази и поими при искажување план за забава или празнување				

	некој празник; информира/дава информации за цена, големина, количина, боја (ситуација во продавница); бара/дава информации за продавници во кои може да се купи одредена храна. Пишување: познава и ги почитува интерпунктските правила и правописот; пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, ја опишува својата околина, ги набројува активностите од своето слободно време; пишува кратки пораки и гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на руски јазик.			
11.	Содржина на предметната програма: Граматика: присвојни придавки; падежи, глаголи, сегашно време; идно време; предлози, броеви, свршен и несвршен вид кај глаголите. Лексика: дом, простории и предмети во домот; секојдневни активности и лична хигиена; храна и пијалаци; броеви 100 – 1000; дневни оброци; активности во слободното време; годишни времиња; временски прилики; забави, празници, традиционални рецепти; купување облека (големина, бои, броеви, количина, цени); храна и пијалаци; продавници; позначајни празници во Русија. Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика. Зборување: барање/давање информации за своите дневни оброци; опишување на домот/собите во домот; лоцирање на предметите во просторот; искажување минати дејствија со едноставни реченици; барање/давање информации за временските прилики; планирање и ветувања за идни активности (роденден, празници, одмори, патувања); честитање роденден, празник; барање/давање информации при купување; опишување облека; барање/искажување мислење/став; искажување на нарачка на храна/пијалоци во продавница, кафуле и барање сметка; продукција на кратки искази на познати теми со примена на новоусвоените поими и изрази. Пишување: зборови со приближна фонетска точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот. Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Русија и формирање позитивен став кон земјата и културата чиј јазик се изучува.			
12.	Методи на учење: интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30 бодови
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик и руски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ирина Осипова	«Ключ» - Учебник русского языка для начинающих.	Corvina, Москва	2005
		2.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	S. A. Khavronina, A. I. Shirochenskaya	Русский язык в упражнениях. (Russian in exercises)	Русский язык. Курсы 2017 г.	2017
		2.	Л. В. Московкин, Л. В. Сильвина	Русский язык. Учебник для иностранных студентов подготовительных факультетов	СМИО Пресс, Санкт-Петербург	2006

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонија во античкиот период II			
2.	Код	4FO112121			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /	2021/2022	7.	Број на ЕКТС	8

	семестар	III семестар		кредити	
8.	Наставник	Проф. д-р Катерина Младеновска-Ристовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се изучат изворите за историјата на славниот поход на Александар III Македонски и македонската држава како светска империја; да се разберат историските процеси по неговата смрт и формирањето на македонските монархии; да се осознаат цивилизаторските придобивки од развојот на македонската држава во глобални историски рамки.				
11.	Содржина на предметната програма: Изгубени и подоцнежни дела за Александар III Македонски; првите политички и воени дејства на младиот Александар; походот на Исток: освојувањето на Предна Азија, Фојникија и Египет, главните битки против персискиот крал Дареј III и крајот на Персиската држава; освојувањето на источноиранските сатрапии и походот во Индија; владеењето на Александар како парадигма за исклучителни цивилизаторски придобивки; дијадоси – поделба на власта и борби за власт; формирањето на македонски монархии во Европа, Азија и Африка – епигоните како нови владетели и нивните династии (Птолемаиди, Селевкиди, Антигониди); трите македонско-римски војни; Македонија како римска провинција.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консутации, проектни задачи, презентации, дискусии, работа во групи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото време		45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа	
		16.3.	Домашно учење	75 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		40+30 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Наде Проева	Историја на Аргеадите, Historia Antiqua Macedonica, Книга 8	Графотисок, Скопје	2004
		2.	Фанула Папазоглу	Историја на хеленистичкиот период, Historia Antiqua Macedonica, Книга 3	Фонд „Љубен Лапе“, Скопје	1995
		3.	Фанула Папазоглу	Историја на епигоните, Historia Antiqua Macedonica, Книга 9	Графотисок, Скопје	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аријан	Александровата анабаза	Патрија, Скопје	2000
		2.	Квинт Куртиј Руф	Историја на Александар Македонски	Патрија, Скопје	1998
		3.	Плутарх	Напоредни животописи, Historia Antiqua Macedonica, Книга 7	Евро-Балкан пресс, Скопје	2008

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ	
1.	Наслов на наставниот предмет	Империјата на Новиот Рим (324 – 1025 г.)	
2.	Код	4FO112221	
3.	Студиска програма	Историја и Археологија	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно	Факултет за образовни науки	

	институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		2021/2022 год. III семестар	7. Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник		Вонр. проф. д-р Стојко Стојков		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар согласно со правилникот за прв циклус.		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да ја разберат историјата на средновековната Римска империја (Византија), нејзиниот континуитет, традиции и промени, да ги осознаат спецификите на византискиот свет, местото и улогата на империјата во цивилизацискиот развој на Европскиот и Медитеранскиот свет, да стекнат вештина во користење на византиските извори и во интерпретација на процесите и појавите.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во историјата на Новиот рим; кризата во третиот век и реформирањето на Римската империја; Константин I и основањето на Новиот Рим; Борба за вистинска религија: првите вселенски собори; Источната империја и падот на Западот; Јустинијан I: Обид за обнова целостта на Римската империја – успеси и крах. Кризата во VI в. Борба за опстанок до почеток на VIII век: Перси, Араби, Авари и Словени; Иконоборската криза (717-843): Почеток на обновата – IX в. Верска експанзија и културна обнова; Македонската династија Византија во X век: време на територијална експанзија; Културен процут; апогеј на средновековната империја – времето на Василиј II.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време			8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа	
14.	Распределба на расположивото време			45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа	
		16.3.	Домашно учење	75 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		Бодови 40 + 30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		Бодови 10	

	17.3.	Активност и учество			Бодови 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Георги Острогорски	Историја на Византија	Скопје	1992
		2.	Група автори, ed. Guglielmo Cavallo	The Byzantines	The University of Chicago press	1997
		3.	Timoty. E. Gregory	A History of Byzantium	Blackwell	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Oxford Handbook of Byzantine studies	Oxford university press	2009
		2.	John Haldon, ,	The Palgrave Atlas of Byzantine History	New York	2010

		3.	Д. Оболенски	Византискиот комонвелт. Источна Европа 500-1453	Скопје	2002
		4.	Жан - Клод Шене, Бернар Флизен	Византија. Историја и цивилизација	Clio	2010

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии					
1.	Наслов на наставниот предмет		Хеленистички монархии				
2.	Код		4FO112321				
3.	Студиска програма		Историја и Археологија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв				
6.	Академска година / семестар		2021/2022 III семестар	7.	Број на ЕКТС кредити		6
8.	Наставник		Доц. д-р Љубен Тевдовски				
9.	Предуслови за запишување на предметот		/				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со хеленистичките монархии од 4 век пред н.е. до 1 век пред н.е., и нивните историски и културни карактеристиките и значењето						
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во хеленистичкиот период; Историски извори и археолошки материјал на хеленистичкиот период; Заедничките културни, религиозни, економско-социјални, политички и технолошки карактеристики на хеленистичкиот свет; Историски, политички и културни специфики на различните династички центри: Птолемаидите, Селеукидите, Антипатридите и Антигонидите, Аталидите, Бактрија и Индија и другите помали династички центри; Дворската култура и култот кон владетелот; Специфичниот придонес на хеленистичкиот свет во поширокиот историски развојот на науката, културата и политичките концепти; Влијанието на хеленистичкото наследство од Рим и Партија до 18 век.						
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење						
13.	Вкупен расположив фонд на време			6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време			30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи			30 часа	
		16.2	Самостојни задачи			30 часа	

		16.3	Домашно учење	60 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови	40+30 бодови			
	17.2	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andrew Erskine, ed.	A companion to the Hellenistic world	Blackwell Publishing, Oxford	2005
		2.	Christian Habicht	The Hellenistic Monarchies	The University of Michigan Press	2006
		3.	Roger S. Bagnall and Peter Derow, ed.	The Hellenistic Period : historical sources in translation	Blackwell Publishing, Oxford	2004
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Glenn R. Bugh	The Cambridge companion to the Hellenistic world	Cambridge University Press	2006
		2.	Rudolf Strootman	The Hellenistic Royal Court. Court Culture, Ceremonial and Ideology	Universiteit Utrecht	2003

		3.	Lucio Russo	The Forgotten Revolution: How Science Was Born in 300 BC and Why it Had to Be Reborn	Springer Publishing, New York	2000
--	--	----	-------------	--	-------------------------------	------

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Латински јазик			
2.	Код		4FO112421			
3.	Студиска програма		Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв			
6.	Академска година / семестар		2021/2022 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		доц. д-р Славица Бабамова			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Почетен курс по латински јазик – читање и превод на текстови од учебник како основа за запознавање со структурата на јазикот и оспособување за разбирање на античките пишани извори и античките епиграфски споменици.					
11.	Содржина на предметната програма: Читање и изговор; деклинација на имињата; конјугации на правилните и неправилните глаголи; компарација на придавките; броеви; неменливи зборови; превод на текстови.					
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи и проекти, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа

	наставните активности		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа	
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	30 часа	
			16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
			16.3.	Домашно учење	15 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови 40+30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10	
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В. Димовска-Јањатова - С. Кочовска	Elementa Latinitatis Grammatica	Филозофски факултет, Скопје	2012
		2.	В. Димовска-Јањатова - С. Кочовска	Elementa Latinitatis Lectiones et pensa	Филозофски факултет, Скопје	2011
		3.				

		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	по избор	антички автор по избор од Loeb Classical Library		
		2.				
		3.				

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Старогрчки јазик			
2.	Код	4FO112521			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	2021-2022 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Славица Бабамова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Почетен курс по старогрчки јазик – алфабет; читање и превод на текстови од учебник како основа за запознавање со структурата на јазикот и оспособување за разбирање на античките пишани извори и античките епиграфски споменици.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со алфабетот; читање и изговор; деклинација на имињата; конјугации на глаголите; компарација на придавките; броеви; неменливи зборови; превод на текстови.				
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи и проекти, самостојно учење.				

13.	Вкупен расположив фонд на време			4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време			30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)			15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			30 часа
		16.2.	Самостојни задачи			30 часа
		16.3.	Домашно учење			15 часа
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови				Бодови 40+30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)				Бодови 10
	17.3.	Активност и учество				Бодови 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Читање грчки - граматика, речник, вежби	Три, Скопје	2009
		2.		Читање грчки - текст	Три, Скопје	2009

	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	по избор	антички автор по избор од Loeb Classical Library		
		2.				
		3.				

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Европа и Медитеранот 1			
2.	Код	4FO112621			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	II година / III семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Стојко Стојков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно со правилникот за прв циклус.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да ја запознаат историјата на Европа и медитерантските земји од крајот на антиката и падот на западната Римска империја до создавањето на средновековниот свет. Да ги осознаат процесите кои довеле до формирање на западната цивилизација и култура, како и местото и улогата на Медитеранот како простор на општење и на мешање на култури и традиции и контакт зона меѓу Европа и Муслиманскиот свет во средниот век. Да ги спознаат процесите и врските меѓу Западна и Источна Европа во раниот среден век.				
11.	Содржина на предметната програма: Средниот век: идеја, поим, хронолошки рамки; Големата преселба на народите; Падот на Рим на запад и неговите наследници: Кралствата на Готите, Вандалите, Ломбардите; Франките; Новата сила на исток: појава на исламот и ширење на				

	калифатот; Нова империја на Запад; Папството и империјата; Северот: Епохата на Викинзите; Истокот: Хазари, Авари, Руси и Унгарци. Во очекување крајот на светот - Европа во крајот на првиот милениум.			
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации			
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		Бодови 40 + 30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		Бодови 10
	17.3.	Активност и учество		Бодови 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	R. Collins Early	Medieval Europe 300-1000	New York: St. Martin's	1999
		2.	C. R. Backman	The Worlds of Medieval Europe	Oxford university press	2003
		3.	M. Brandt	Srednjovekovno doba povijesnog razvitka	Zagreb	1980
		4.	Коста Аџиевски Бобан Петровски	Историјата на Европа во раниот среден век	Скопје	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Florin Curta	Southeastern Europe in the Middle Ages, 500-1250	Cambridge University Press	2006
		2.	Jacques Le Goff	Civilizacija srednjovjekovnog Zapada	Zagreb	1998
		3.	Група автори	A Companion to Medieval World	Blackwell	2009
		4.	Patrick Geary	Readings of medieval History	University of Toronto press	2010

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии ПРИЛОГ.3 ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет		Култови и религија во праисторијата, антиката и средниот век во Македонија		
2.	Код		4FO112721		
3.	Студиска програма		Историја и Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		2021/2022 III семестар	7. Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Доц. д-р Љубен Тевдовски		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положени испити од претходните семестри		

10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со култовите и религиозните форми од праисторијата, антиката и средниот век на тлото на Македонија			
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предметот и наставните единици кои ги опфаќаат култовите и религиите од праисторијата до средниот век во Македонија; Позначајни појавни форми на почитување на култовите во праисторијата во Македонија; Локалните, регионалните и интернационалните култови, симболи и религиски концепти во прото-историскиот и класичниот период; култот кон владетелот; Синкретички божества и култови од хеленистичкиот период; Пост-хеленистички развој и придонесот на Рим; Раното христијанство и неговиот пагански контекст; Ранохристијанските центри во Македонија; Христијанизација и ре-христијанизација; христијанската догма и ересите од Ариј до Богомилите; претхристијаски храмови, светилишта и ритуали во Македонија; Материјалната култура на античката религија во Македонија; Рано-христијански базилики и рано-христијанска култура во Македонија; Позначајни христијанските храмови и материјална култура од средниот век во Македонија.			
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење			
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на		60% успех од сите предиспитни активности т.е.	

	завршен испит	42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, англиски јазик
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ѓ.Старделов, П.Х. Илиевски, М.Матевски, Ц.Грозданов, уредници	Религиите и религиските аспекти на материјалната и духовната култура на почвата на Република Македонија	Македонска Академија на Науки и Уметности	1996
		2.	Паско Кузман, уредник	Македонија-Милениумски културно-историски факти	МПМ, Универзитет Евро-Балкан	2013
		3.	Вера Битракова - Грозданова	Религија и уметност во антиката во Македонија	Институт за историја на уметност со археологија, Македонска Цивилизација,	1999
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	V.Bitrakova Grozdanova, L.Bricault, M.J.Versluys ; A.Nikoloska, S.Müskens, ed.	Romanising oriental gods?: religious transformations in the Balkan provinces in the Roman period.: new finds and novel perspectives	Universiteit Leiden, Macedonian Academy of Arts and Sciences	2015
		2.	Philip F. Esle, ed.	The early Christian world	Routledge, London & New York	2002
		3.	D. Frede and A. Laks, ed.	Traditions of theology: studies in Hellenistic theology: its background and aftermath	Brill, Leiden	2002

ПРИЛОГ БР. 3	ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ
---------------------	---

1.	Наслов на наставниот предмет		Империјата на Новиот Рим (1025 – 1453 г.)			
2.	Код		4FO112821			
3.	Студиска програма		Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Институт за историја и археологија, Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв			
6.	Академска година / семестар		2020/2021 / семестар IV	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		Вонр. проф д-р Стојко Стојков			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар согласно со правилникот за прв циклус.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да ја запознаат историјата на Византија во посочениот период, нејзиното место во изградбата на нашата култура, да научат да работат со историски извори.					
11.	Содржина на предметната програма: Крајот на македонската династија. Кризата во XI в. Освојување од Турците Селџуци на Мала Азија. Алексиј Комнин и поставувањето на империјата на нови основи. Времето на Комнините. Дезинтеграција на империјата: династијата на Ангелите. Четвртиот крсотносен поход и падот на империјата. Државите наследнички: Епир, Никеја, Трапезунд, Латинската империја. Обновата на империјата. Големите граѓански војни во XIV в. и претварањето на империјата во мала локална држава. Османлиското осовјување. Култура и секојдневен живот во Византија.					
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време			6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време			30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа	

		16.3.	Домашно учење	60 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		Бодови 40 + 30		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		Бодови 10		
	17.3.	Активност и учество		Бодови 20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Георги Острогорски	Историја на Византија	Скопје	1992
		2.	Жан – Клод Шене, Бернар Флизен	Византија. Историја и цивилизација	Clio	2010
		3.	Jonathan Shepard (ed.),	The Cambridge history of the Byzantine Empire c. 500-1492	New York	2008
		4.	Angeliki E. Laiou (editor-in-chief)	The Economic History of Byzantium, From the Seventh through the Fifteenth Century	Dumbarton Oaks	2007
		22.2.	Дополнителна литература			

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Стивен Рансиман	Падот на Константинопол, 1453	Скопје	2004
2.	Иван Ѓуриќ	Самракот на Византија	Скопје	1997
3.	Д. Оболенски	Византискиот комонвелт. Источна Европа 500-1453	Скопје	2002
4.	В. Татакис	Историја на византиската филозофија	Скопје	1998
5.	Група автори	Oxford Handbook of Byzantine studies	Oxford university press	2009

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Класична археологија		
2.	Код		4FO112921		
3.	Студиска програма		Историја и Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв		
6.	Академска година / семестар		2021/2022 IV семестар	7. Број на ЕКТС кредити	6.
8.	Наставник		Доц. д-р Љубен Тевдовски		
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со почетоците, развојот, целите, задачите, методите и современите предизвици на класичната археологија				
11.	Содржина на предметната програма: Почетоците на класичната археологија: помеѓу класичната филологија и антикваризмот; Класичната археологија и идентитетот на западот: колонијализам, расни теории и национализам; Големите археолошки откритија; Грција, Италија и меѓународните археолошки институти; Односот на класичната археологија со историските извори и историјата на уметноста; Подемот во истражувањето на Хеленистичкиот период; Новите сфаќања за класичниот свет и античката глобализација; Археолошките специфики на урбаните целини, некрополи и светилишта од класичната епоха (5 век пне- 6 век не); Специфични градби и архитектонски стилови на класичната епоха (5 век пне- 6 век не); Основна типологизација на материјалната култура на класичната епоха(5 век пне- 6 век не);				
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.				

13.	Вкупен расположив фонд на време			6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време			30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа	
		16.3.	Домашно учење		60 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови 40 + 30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10	
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1		Задолжителна литература			
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Susan E. Alcock and Robin Osborne, ed	Classical Archaeology	Blackwell Publishing, Oxford	2012
		2.	Stephen L. Dyson	In pursuit of ancient pasts : a history of classical archaeology in the nineteenth and twentieth centuries	Yale University Press	2006

		3.	Warwick Ball	Rome in the East	Routledge, London & New York	2000
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Nancy Thomson de Grummond	Encyclopedia of the history of classical archaeology	Routledge, London & New York	1996
		2.	Astrid Van Oyen and Martin Pitts, ed.	Materialising Roman Histories	Oxbow Books, Oxford & Philadelphia	2017
		3.	Frederick E. Winter	Studies in Hellenistic Architecture	University of Toronto Press	2006

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на Османлиската Империја			
2.	Код	4FO113021			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Драги Ѓоргиев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно со Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е да им овозможи на студентите да стекнат знаења и вештини со кои ќе бидат во можност да ги препознаваат главните историски процеси, како и сложените историски и општествено-културни услови во кои се создала и развивала Османлиската империја. Притоа ќе бидат проучени османлиски институции, општествено-културниот живот, политичката историја и односите со соседните држави и империи, периодот на реформи (танзиматот), исчезнувањето на Османлиската империја и нејзиното наследство посебно на Балканскиот Полуостров.				
11.	Содржина на предметната програма: Создавање на Османлиската империја; Политичката историја; Османлиски институции; Општествено-културен живот; Османлиската империја и соседните држави и империи; Танзимат; Балканските војни;				

	Османлиското наследство.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа, семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часа		
		16.2	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3	Домашно учење	60 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови		40+30 бодови		
	17.2	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	Karen Barkey	Empire of Difference: The Ottomans in Comparative Perspective	Cambridge	2008
		2.	Suraiya Faruqhi and Fikret Adanir (eds.)	The Ottomans and the Balkans	Brill	2002
		3.	Илбер Ортајли	Најдолгиот век на империјата	Институт за национална историја /	2009

					MATUSITEB	
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Халил Иналџик	Османлиската империја: класично доба 1300-1600	Слово	2002
		2.	Колин Имбер	Османлиската империја 1300-1481	Слово	2002
		3.	Cemal Kafadar	Between Two Worlds: The Construction of the Ottoman State	University of California Press	1995

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонија во средниот век			
2.	Код	4FO113121			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 семестар IV	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Стојко Стојков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно со правилникот за прв циклус.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со историјата на Македонија во средниот век, со збиднувањата што се случувале на нејзина територија и процесите во регионот и пошироко што на еден или на друг начин ја зафатиле.				
11.	Содржина на предметната програма: Македонија во рамките на империјата во VI в. Културни и демографски промени во Македонија ккао последица од варварските напади и епидемиите. Создавање на Јустинијана Прима. Крајот на византиската власт – населување на Словените и создавање на славиниите. Односи на славиниите со Византија. Падот на славиниите во Македонија под византиска и бугарска власт. Создавање наслвоенското писмо и покрстување на Словените. Делото на Св. Кирил и Методии и нивните ученици. Создавање на Охридската книжевна школа. Појава на Богомислството. Самоиловото царство. Македонија под				

	византиска власт (1018 – 1204 г.). Создавање на Охридската архиепископија. Востанија за обнова на Самоиловото царство. Надворешни напади на територијата на Македонија. економски и социјални промени. Создавање на кнежевствата на Хрс, Слав, Стрез. Солунското кралство. Солунската империја. Борби за владеење со Македонија во текот на XIII и првата половина на XIV в. Македонија во царството на Стефан Душан. Самостојни феудални владетели во Македонија. Волкашин и Угleshа и битката на Марица. Падот на Македонија под османлиска власт.			
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации			
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		Бодови 40 + 30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		Бодови 10
	17.3.	Активност и учество		Бодови 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	С. Антолјак	Средновековна Македонија I	Скопје	1985
		2.	Група автори	Историја на македонскиот народ	Скопје	2008
		3.	Група автори,	Историја на македонскиот народ I	Скопје	2000
			Коста Аџиевски	Пелагонија во Средниот век	Скопје	1995
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Документи за борбата на македонскиот народ за самостојност и за национална држава, I	Скопје	1981
		2.	Љубен Лапе	Одбрани текстови за историјата на македонскиот народ, I	УКИМ Скопје	1975
		3.	Група автори	Визаниски извори за исторју на народа Југославије т. I - VI (II издание)	САНУ Београд	2010
		4.	Група автори	Зборник на трудови Македонскиот идентитет низ историјата	Скопје	2010

ПРИЛОГ БР.3	ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ
-------------	--

1.	Наслов на наставниот предмет	Практична настава			
2.	Код	4FO113421			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 4 семес.	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Доц. Д-р Оливер Цацков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од методологија на истражувањето на архивска документација и историска литература, теренски истражувања на локалитет, преку директна вклученост на студентите, практична работа во архив, библиотека и музеи, односно во институциите кои се од областа на студиската програма.				
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во архиви, библиотеки и музеи, научна институција како и институциите кои се во доменот на студиската програма, по претходно склучен договор. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од менторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од институцијата и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од училиштето, архив, музеј, библиотека или друга научна институција.				
12.	Методи на учење практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа			
14.	Распределба на расположивото	0+0+0+30+30 = 60 часа (0+0+2)			

	време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/	
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи		30 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			/	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			/	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)				/	
					/	
					/	
					/	
					/	
					/	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Услов за добивање потпис и за стекнување на 2 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од Факултетот) и од екстерен ментор (од институцијата)			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалвација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				

22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				

Прилог бр.3		Предметна програма од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Византиска култура		
2.	Код		4FO113221		
3.	Студиска програма		Историја и Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв		
6.	Академска година / семестар		2021-2022 VIII сем.	7. Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Доц. д-р Љубен Тевдовски		
9.	Предуслови за запишување на предметот		непостојат		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со карактеристиките и значењето на Византиската култура и идеолошките и културните детерминанти на Византија, како централен носител на културниот континуитет и промените помеѓу античкиот период и модерноста на Балканот, Блискиот исток, медитеранот и во Европа.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед кон идентитетите и културата на Новиот Рим; Византија како пост-хеленистички културен и политички продукт; Континуитет и промени со Хеленистичките монархии и пост-хеленистичкиот источен медитеран: идеологија, дворска култура, уметнички, научни и религиозни традиции; Христијанската идеологија и уметност во класичниот и хеленистичкиот контекст; Иконоборството и теолошкиот и политичкиот универзализам; Македонската ренесанса и Византија како фенер на европската средновековна култура; Идеите, идеологијата и резултатите на кирило-методијевскиот проект; Византиската култура на Балканот и раните форми на translatio imperii; Византиската идеологија, култура, знаење и политики и влијанието на ренесансата и раната модерна Европа; Уметноста на Византија: кратка систематизација на појавни форми и периодизација; Истражувањата и современите разбирања за Византиската култура - помеѓу класичното и ориенталното наследство; Македонија и византиската култура и културно наследство.				
12.	Методи на учење: Предавања, Интерактивна настава, Вежби, Презентации, Илустративна надгледност, и сл.				

13.	Вкупен расположив фонд на време			4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа
14.	Распределба на расположивото време			30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40 + 30 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	

22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Liz James, ed.	A companion to Byzantium	Blackwell Publishing Oxford
		2.	Eva R. Hoffman,	Late Antique and	Blackwell

			ed.	Medieval Art of the Mediterranean World	Publishing Oxford	
		3.	Henry Maguire, ed.	Byzantine court culture from 829 to 1204	Harvard University Press	1997
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Anthony Kaldellis and Niketas Siniossoglou, ed.	The Cambridge Intellectual History of Byzantium	Cambridge University Press	2017
		2.	Cyril Mango	The Art of the Byzantine Empire 312-1453	University of Toronto Press	1986
		3.	Цветан Грозданов	Живописот на Охридската архиепископија : студии	МАНУ Скопје	2007

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Европа и Медитеранот 2			
2.	Код		4FO113321			
3.	Студиска програма		Историја и археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Институт за историја и археологија, Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв			
6.	Академска година / семестар		2021/2022 Семестар IV	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Вонр. проф. д-р Стојко Стојков			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар согласно со правилникот за прв циклус.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да се запознаат со историјата на Европа и Медитеранот во развиениот и доцниот среден век, обмената на идеи и научни резултати од двата брега на Средјоземното море, основите на Западноевропската цивилизација и на модерна Европа.					
11.	Содржина на предметната програма: Периодизација. Економски промени - развој					

	на градовите. Крајот на ерата на викингите. Папството во средниот век. Клиниевско движење, поделба во црквата, ересите и инквизицијата; создавање на намесни манашки редови: францисканци, доминиканци, витешки редови. Развој на универзитетите. Борба за инвестирање. Западната империја. Освојувањата на Селџуците. Крстоносните походи. Саладин. Мамелуците. Изградба на централизиран држави: Франција и Англија. Стогодишната војна. Источна Европа: Русија, Полска, Чешка, Унгарија. Скандинавските земји. Монголското навлегување во Европа. Црната смрт. Реконквиста. Алмохадите. Создавањето на Шпанија. Авињонско заробеништво на папите, големата шизма во западната црква и Реформацијата. Ренесансата. Почеток на Големите географски откритија.			
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации			
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		Бодови 40 + 30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		Бодови 10
	17.3.	Активност и учество		Бодови 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовноста на предавања и вежби	

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	George Holmes	The Oxford illustrated history of Medieval Europe	Oxford university press	1988
		2.	Скаскин Д.	Историја на средниот век, том 1,	Скопје	1970
		3.	Mihael Nurdberg	Dinamicni Srednji vek	Evoluta, Beograd	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Angus Macka,y David Ditschburn	Atlas of Medieval Europe	Rutledge	1997
		2.	Patrick J. Geary	Readings in Medieval History	University of Toronto press	2010
		3.	Maribel Fierro (ed)	The New Cambridge History of Islam Volume 2: The Western Islamic World, Eleventh to Eighteenth Centuries	Cambridge University Press	2010
		4.	Christian Raffenserger	Kievan Rus' in the Medieva world (988 - 1146)	Harvard University Press	2012
Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Нов век (XVII-XX век)			
2.	Код		4FO113521			
3.	Студиска програма		Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица,		Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			

	односно институт, катедра, оддел)					
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв			
6.	Академска година / семестар		2021/2022 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник		Доц.д-р Верица Јосимовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): да се здобијат со продлабочени знаења за новиот век, подемот на апсолутизмот, просветителството, да го сфатат значењето на Француската револуција, Наполеоновите освојувања, развојот на новиот граѓански слој во општеството и неговата улога во промените во општеството, создавање на нови европски држави и научните и технички откритија.					
11.	Содржина на предметната програма: Англија и парламентаризмот, апсолутизмот во Франција, подемот на руската држава, Хабсбуршката монархија и германските држави, појава и ширење на просветителството, борбата за независност на САД, европските држави и далекуисточните земји, индустриска револуција, Француска револуција, Наполеоновото доба, Пролетта на народите, обединување на Италија и Германија, империјализам и блоковска поделеност.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа, семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време				8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа	
14.	Распределба на расположивото време				45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)			45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			30 часа
		16.2.	Самостојни задачи			60 часа
		16.3.	Домашно учење			75 часа
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови 40 + 30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10	
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Živojinović, R., Dragoljub	Uspon Evrope (1450 - 1789) 1,2,3	Matica Srpska, Novi Sad,	1989
		2.	Čedomir Popov	Građanska Evropa	Zavod za udžbenike - Beograd	2010
		3.	Хари Хердер	Европа у деветнаестом веку (1830-1880)	Клио -Београд	2003
		4.	М.С. Андерсон	Европа у осамнаестом	Клио -Београд	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Вил Дјурант	Наполеоново доба	Народна књига, Београд	2005
		2.	Скаскин С.Д. и група автори	Историја на средниот век II	Универзитетска печатница, Скопје	1970
		3.	Френклин Л. Форд	Европа у доба револуција 1780-1830	Клио -Београд	2005
			Е.Џ. Хобсбаум	Нациите и национализмот од 1780, второ издание	Ars studio Скопје	2015

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Преродбата и културните процеси во XIX и XX век во Македонија			
2.	Код	4FO113621			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 5семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8

8.	Наставник		Доц.д-р Верица Јосимовска	
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии	
10.	Цели на предметната програма (компетенции): на студентите да им се понудат проширени сознанија за општествено- економските , политичките и културни прилики во Македонија во рамките на Османската држава , во периодот на XIX и почетокот на XX век			
11.	Содржина на предметната програма: Реформските процеси во Османската држава, Појава и јакнење на граѓанскиот слој во Македонија; Преродбеничкото движење; Црковно-просветните општини, Обиди за возобновување на Охридската архиепископија во преродбата; Културно-просветни и научни друштва и публикации; Просветните прилики во Македонија Туѓите национални пропаганди и отпорот против нив; Афирмација на македонската национална мисла; Проучувања и проучувачи на Македонија и на Македонците; Народното творештво и неговите собирачи / издавачи ; Уметноста во XIX и во XX век.			
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации			
13.	Вкупен расположив фонд на време		8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа	
14.	Распределба на расположивото време		45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)	45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа
		16.3.	Домашно учење	75 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		Бодови 40 + 30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		Бодови 10
	17.3.	Активност и учество		Бодови 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти	

Литература					
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Група автори	Историја на македонскиот народ том 3	ИНИ, Скопје	2003
	2.	Блаже Ристовски	Македонскиот преродбенски XIX век. Прилози за македонската литературно-културна историја, I том, прва книга 1–399 стр., I том, втора книга, 400–903 стр.	Издавачки центар ТРИ, Скопје	2011
	3.	Љубен Лапе	Одбрани текстови за историјата на македонскиот народ II дел (трето дополнителни и проширено издание)	Скопје	1975
	4.	Александар Трајановски	Црковно-училишните општини во Македонија	Скопје	1988
	5.	Силвана СидоровскаЧуповска,	Просветно-културните прилики во Македонија во XIX век	Скопје	2009
	Ред. број				
	1.	Драган Ташковски	Кон етногенезата на македонскиот народ	Наша книга, Скопје	1974
	2.		Школството, просветата и културата во Македонија за време на преродбата	МАНУ, Скопје	1979
22.2.	3.	Б. Конески	Македонските учебници од XIX век	Скопје	1959
	4.	М. Пандевски	Македонското ослободително дело во XIX и XX век, т.1	Скопје	1987
	5.	Васил Тоциновски	Тајни и трајни пораки	Дирекција за култура и уметност, Скопје	2003
	6.	Валентина Миронска	Просветителството во Македонија	Скопје	2005

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет		Психологија		
2.	Код		4FO100221		
3.	Студиска програма		Историја и археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		2021/2022 /5 семестар	V	Број на ЕКТС кредити 6
8.	Наставник		Проф.д-р Стеван Алексоски		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишано прв семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да се стекне со основните знаења и вештини за психичките процеси и особини и методи и техники на психолошките дисциплини за примена на овој предмет во работата со деца и млади луѓе во воспитно - образовните институции				
11.	Содржина на предметната програма: 1.Предмет цели задачи на психологијата 2 .Осети перцепции и претстави.3.Сознајни психички процеси (учење, помнење, заборувања, мислење, говор) 4. Вољеви психички процеси,5. Емоционални психички процеси 6.Личност динамика и развој на личноста. 7. Психички особини на карактерот, темпераментот, способностите 8. Физичката конституција на личноста и типологии на личноста. 9.Методи и техники на психолошки истражувања.10. Животните циклуси (развој на личноста во онтогенезата и фактори за развој на психичките процеси и психичките особини.11.Теории и типологии на личноста. 12.Проблеми во однесувањето и психички проблеми во детството и младоста.				
12.	Методи на учење: Фронтални предавања,семинарски работи, проектни работилници,презентации работа со мали групи				
13.	Вкупен расположив фонд на време			6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа	
14.	Распределба на расположивото време			30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		60 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување		до 50 бода		5 (пет) (F)

	(бодови/ оценка)	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуаија и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Верица Трајкова Стаменкова	Психологија	Филозофски факултет- Скопје	1995
		2.	Олга Мурѓева Шкарик	Психологија на детството и адолесценцијата	Филозофски факултет- Скопје	2005
		3.	Стеван Алексоски	Психологија со криминална психологија	Педагошки факултет - Штип	2006
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ачкоска- Лешкоска	Вовед во психологија	Филозофски факултет- Скопје	2011
		2.	Михајло Поповски	Социјална психологија	Филозофски факултет- Скопје	2011
		3.	Капор- Стануловиќ	Психологија родителства	Нолит Београд	1985

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ
1.	Наслов на наставниот предмет	Големите географски откритија
2.	Код	4FO113721
3.	Студиска програма	Историја и Археологија

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки -			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 / 5	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р. Оливер Цацков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Заверен семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Спознавањето на големите светски откритија. Начините на нивното откривање како и подоцнежните деперкусии од откритијата на локалното население и целокупно врз човештвото.				
11.	Содржина на предметната програма: Експедицијата на Марко Поло, Португалските истражувања, Експедицијата на Кристофер Колумбо, Откривањето на Полинезија, Експедицијата на Васко Де Гама, Откривањето на Австралија и Нов Зеланд, Освојувањето на Сибир, Крајот и последиците од големите откритија.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположлив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположливото време		30+15+15+15+45=120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)		15 часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		30 часа
		16.2	Самостојни задачи		30 часа
		16.3	Домашно учење		15 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови		70 бодови	
	17.2	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и		10 бодови	

		усна)				
	17.3	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериум за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51до 60		6 (шест) (E)	
			од61до70		7 (седум) (D)	
			од71до80		8 (осум) (C)	
			од81до90		9 (девет) (B)	
			од91до100		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стефан Цвајг	Магелан	Скопје: Мартина	2016
		2.	Превод: Огнена Никуљски	Основен атлас на истражувања и откритија	Скопје : Просветно дело	2006
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мартин Сасие	Кристифор Колумбо	Скопје : Детска радост	1990
		2.	Frank Debenham	Otkrića i istraživanja : povijest čovjekovih putovanja u nepoznato	Ljubljana : Mladinska knjiga ;	1960
		3.				

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Философија на историјата			
2.	Код	4FO113821			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц. д-р Стојанов Трајче			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Студентите стекнуваат основни знаења од философските учења и концепти за историјата; - Студентите го подигаат сопствениот капацитет за анализа, на разни философски идеи и развиваат критичко мислење за историските собитија; - Знаење за историските концепти, нивните философски контексти; - Ги препознаваат философските основи на историските идеи на истокот на Европа; - Способни се за философска анализа на современите историски идеи и состојби; - Изострување на рефлексивната за себе си, светот и општествените состојби; - Развивање на способност за истражување и генерирање на нови идеи; - Развој на комуникациските вештини, преку усвојување на специфичниот философски категоријален апарат; - Интердисциплинарно поврзување на содржините; - Интеракција помеѓу (стручни и тесно стручни) содржини - практична употреба на знаењата од философијата; - Интериоризација на (естетички, етички, научни, професионални), вредности				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Што е философија: предмет, поим, методи; Гранки на философијата; 2. Што е философија на историјата: предмет, цели, задачи 3. Историја на философијата на историјата 4. Времето и историјата 5. Од митос до логос - античко разбирање на историјата 6. Августин и средновековното разбирање на историјата 7. Теориите на природното право и општествениот договор				

	8. Ж. Батиста Вико		
	9. Хегел		
	10. Од социјал-утопистите до Маркс		
	11. Македонија во философско историски контекст		
	12. Неколку релевантни историски моменти за развојот на македонската национална свест		
	13. Малите нации и потрагата по историска смисла		
	14. Глобализација и историја		
12.	Методи на учење: Предавања, Презентации, Семинари на теми од вон-наставни, актуелни содржини, Анализа на текст/филм/театар/книжевни творби и сл., Дебата и дискусија, Анализа на етички проблем/проблемско учење, Индивидуални задачи (домашни работи, самостојни презентации и сл.) Самостојно истражување (интернет, библиографија, библиотека, медиуми и сл.)		
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа) 30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа) 15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи 30 часа
		16.2.	Самостојни задачи 30 часа
		16.3.	Домашно учење 15 часа
17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација Познавање на содржината на предметот (преку двата	

		писмени колоквиуми).Увид во оралните, реторички вештини, ниво на усвоен категоријален апарат и увид во комуникациските и способностите за аргументација, како и способност за елаборација на проблем и анализа (преку усниот дел од испитот – приказ на прочитано дело, преку дебатите и дискусиите, самостојните презентации и сл.) Увид во нивото на писмено изразување и литературни вештини (преку семинарските, есеите и домашните задачи). Активност и ниво на интерес (преку присуство, истражување на интернет извори, прибирање на библиографија и сл.).Способност за поставување на проблем, негова елаборација и аргументација (низ есеите, компарација на етичките учења и анализите на текст/филм/театар/книжевни дела и сл.)				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Milošević, Nikola	<i>Ima li istorija smisla?</i>	Priština,	1998
		2.	Šešić, Bogdan	<i>Filozofija istorije: Smisao istorije</i>	Novi Sad	1986
		3.	Predrag Vranicki	<i>Filosofija Historije</i>	Zagreb	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Илија Мариќ	<i>Философија на Истоку Европе</i>	Плато	2002
		2.	Хегел, Г.В.Ф.	<i>Филозофија повијести</i>	Напријед Загреб	1966
		3.	Кар	<i>Што е историјата</i>	Култура, Скопје	2001

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
1	Наслов на наставниот предмет	Етничност и национализам
2	Код	4FO113921
3	Студиска програма	Историја И Археологија
4	Организатор на студиската програма	Факултет за образовни науки
5	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв

6	Академска година/семестар/кредити	2021/2022 5семестар		ЕКТС: 4
7	Наставник	Проф. д-р Даниела Коцева		
8	Предуслови за запишување на предметот	/		
9	Цели на предметната програма (компетенции): - Студентите да стекнат основни знаења за етничноста и национализмот во компаративна и историска перспектива, -Студентите да се стекнат со знаења за поимите мултиетничност, етничка структура и културни разлики; -Да се запознаат со основните карактеристики на етничките групи во глобалното општество; -Студентите да ги осознаат етничките предрасуди, етничката и културна дистанца и етничките стереотипи; -Да се запознаат со етно-културното и историско наследство на Република Македонија; -Да ги осознаат етничките и културни карактеристики на сите етнички заедници во Република Македонија; -Да се запознаат со етничката структура на Република Македонија.			
10	Содржина на предметната програма: Определба и споредбена анализа на поимите етничка група, етничноста, нација, нација-држава и национализам; споредбена анализа на теориите за етничноста и теориите за национализмот; етничкиот идентитет и националниот идентитет; миграцијата, етничките и националните конфликти; малцински групи: национално малцинство, етничко малцинство и етничка заедница; етничноста, национализмот и родот; етничноста и национализмот во ЕУ; етничноста, национализмот и глобализацијата; етничката структура на Република Македонија: формирање на етничката структура, промени во етничката структура на Република Македонија, современи импликации како резултат на промени во етничката структура; етничката структура и етничките карактеристики во македонското општество.			
11	Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
12	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
13	Распределба на расположивото време	30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
14	Форми на наставните активности	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа	
15	Други форми на активности	Проектни задачи	30 часа	
		Самостојни задачи	30 часа	
		Домашно учење	15 часа	

16	Начин на оценување				
17	Тестови		70 Бодови		
18	Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		10 Бодови		
19	Активност и учество		(10+10) 20 бодови		
20	Критериуми за оценување (оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9(девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
21	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот		
22	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
23	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анкета на крајот од семестарот.		
24	Литература				
25	Задолжителна литература				
	Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1	Марија Ташева	Етничките групи во Македонија-современи состојби	Филозофски факултет - Скопје	1998
	2	Гелнер, Е	Нациите и национализмот	Скопје: Култура	2001
	3.	Ериксен, Т. Х.	Етницитет и национализам	Београд: Чигоја штампа	2004
	4.				

26	Дополнителна литература				
	Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	2	В.Петровски,	Етничноста како фактор за образование во Република Македонија	Штип : Педагошки факултет	2006

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет		Историја на педагошките идеи		
2.	Код		4FO101221		
3.	Студиска програма		Историја и Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Први		
6.	Академска година / семестар		2021/2022, 5 семестар	7. Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Доц.д-р Ирена Китанова		
9.	Предуслови за запишување на предметот		нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање и критичко вреднување на педагошките идеи и учења во минатото и оспособување за научно-истражувачка работа и практична примена на прогресивните идеи и сфаќања од областа на историјата на педагогијата. Студентите да стекнат научни сознанија и да се развие за проучување и критичко вреднување на историскиот развој на воспитанието и образованието во Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Историско-педагошката мисла во античкиот период (Сократ, Платон, Аристотел, М.Ф.Квинтилијан); Педагошката мисла во епаката на хуманизмот и ренесансата; Почетоците на граѓанската педагогија (Ј.А.Коменски, Џон Лок); Педагошкиот натурализам на Ж.Ж.Русо; Педагошките идеи на Хајнрих Песталоци, Јохан Фридрих Хербарт, Адолф Дистервег, Константин Димитриевиќ Ушински; Позитивизмот во педагогијата (Огис Конт); Движењето на новата школа и нејзините правци; Воспитанието и образованието во Македонија; Македонија за време на преродбата				

	на Националноослободителното движење; Педагошките идеи на Димитар и Константин Миладинови; Педагошките идеи на Јордан Хаџи-Константинов Џинот; Педагошките идеи на Јосиф Ковачев; Педагошките идеи на Славка и Горги Динкови; Педагошките идеи на Крсте Петков Мисирков; Педагошките идеи на Григор Прличев; Педагошките идеи на Рајко Жинзифов; Воспитанието и образованието во Македонија меѓу двете светски војни; Воспитно образовната дејност на Гоце Делчев.			
12.	Методи на учење: метод на усно излагање, метод на демонстрација, метод на разговор			
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Кумулативни поени од активности 42	

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Кон македонската преродба	Народен фронт, Скопје 1049, собрани дела кн.4.	/
		2.	Zlebnik, d-r Leon	Opsta istorija skolstva i pedagogskih ideja	Naucna knjiga, Beograd	1970
		3.	Киро Камберски	Образованието и педагошката мисла во Македонија	Аутопринт, Скопје	2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mate Zaninovic	Opsta povest pedagogije	Zadar	1989
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонците во рамките на Кралството СХС/Југославија, Бугарија и Грција (1919-1941)			
2.	Код	4FO114021			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6

8.	Наставник		Доц.д-р Верица Јосимовска	
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии	
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите да се стекнат со продлабочени знаења за положбата на Македонците во рамките на балканските држави во периодот меѓу двете светски војни			
11.	Содржина на предметната програма: Париска мировна конференција;Учеството и апелите на Македонците до конференцијата и големите сили; Македонците во КралствотоСХС/Југославија; Македонците во Бугарија меѓу двете светски војни; Македонците во Грција меѓу двете светски војни; Организирање на македонската емиграција; ВМРО (обединета); ВМРО (во време на Т. Александров и В. Михајлов); МАНАПО;Односот на балканските комунистички партии кон Македонија и Македонците.			
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации			
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1))	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти		
	Литература			

Задолжителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Група автори	Историја на македонскиот народ том 4	ИНИ, Скопје	2003
	2.	Воислав. Д. Кушевски	Македонското прашање во Друштвото на народите	Скопје	2001
	3.	Избор, редакција и коментари: д-р Иван Катарџиев.	ВМРО (Обединета) - Документи и материјали, кн. I-II.	Скопје	1991
	4.	Стојан Киселиновски	Грчката колонизација во Егејска Македонија (1913-1940)	Скопје	1981
	5.	Зоран Тодоровски	ВМРО 1924-1934	Скопје	1997
22.2.					
	Ред. број				
	1.	Надежда Цветковска	Граѓанските партии во вардарскиот дел на Македонија во периодот (1935-1941)	Скопје	1996
	2.	Избор, редакција и коментар Михајло Миноски	Зборник Македонија во меѓународните договори (1913-1940), том 1	Скопје	2006
	3.	Група автори	Македонија милениумски културно-историски факти 1-4	Медија Принт, Универзитет Евро-балкан, Скопје	2103
	3.	Никола Жежов	Македонското прашање во југословенско-бугарските дипломатски односи (1918-1941)	Скопје	2008
	4.	Избор и редакција Јосиф Поповски	Македонското прашање на страниците од „Ризопастис“ меѓу двете војни	Култура, Скопје	1982
	5.	Тодор Миrowsки	Стопанството на Вардарска Македонија меѓу двете светски војни	МАНУ, Скопје	1998

1.	Наслов на наставниот предмет		Македонско национално ослободително движење		
2.	Код		4FO114121		
3.	Студиска програма		Историја и Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв		
6.	Академска година / семестар		2021/2022 6 семестар	7. 	Број на ЕКТС кредити 6
8.	Наставник		Проф.д-р Тодор Чепреганов		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Разбирање на национално-ослободителното движење како државноправен субјект во меѓународноправните односи				
11.	Содржина на предметната програма: Современи теории за нацијата, национализмот и националното движење; Општи претпоставки за појавата на организираното ослободително движење во Македонија; Борба за народна црква и просвета (XIX век); Ослободителните борби во втората половина на XIX век; Афирмација на македонскиот национален идентитет по Кресненското востание; Основање на Македонската револуционерна организација (МРО); Основање на Македонскиот комитет во Бугарија и неговите акции; Македонската револуционерна организација по Солунскиот конгрес во 1896 г. – ТМОРО; Илинденското востание и мирцштегските реформи; Крсте Петков Мисирков и Димитрија Чуповски; Македонската револуционерна организација (1904 - 1908); Борбата на макед. народ за ослободување и афирмација - една од причините за почетокот на Балканските војни				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1))		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		60 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Историја на македонскиот народ	ИНИ, Скопје	2008
		2.		Историја на македонскиот народ, т. V	ИНИ, Скопје	2003
		3.	Крсте Битоски,	Континуитетот на македонските националноослободителни борби во XIX и почетокот на XX век	ИНИ, Скопје	1998
			Блаже Ристевски	Македонија и македонската нација	Скопје	1992
	22.2.					
		Ред. број				
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предмет на програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Балканските војни и Првата светска војна	
2.	Код	4FO114221	
3.	Студиска програма	Историја и Археологија	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки	

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 6	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р. Оливер Цацков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Заверен семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со причините, текот и последиците на Балканските војни 1912-1913 година и Првата светска војна со акцент врз Македонија, преку кој студентите ќе стекнат знаења за причините кои ги предизвикале овие војни, одностите на соседните држави кон Македонија во посочениот период и последиците кои војните ги оставиле врз Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Меѓународната политичка ситуација на Балканот пред Балканските војни, Балканскиот Сојуз и подготовките за Првата балканска војна, Македонското национално револуционерно движење пред почетокот на балканските војни и Првата балканска војна во 1912 година, Учеството на Македонците во Првата балканска војна, Лондонскиот мировен договор, Втора Балканска војна и воените дејства за време на Втората балканска војна во 1913 година, Почеток на Првата светска војна 1914 година, Повод и причини за Првата светска војна, Главните фронтови во Првата светска војна, Битката кај Добро Поле и крај на Првата светска војна 1918 година, Учеството на Македонците во Првата светска војна, Париска мировна конференција 1919 година и Последиците за Македонија од Првата светска војна.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположлив фонд на време 6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа				
14.	Распределба на расположливото време 30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)				
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		30 часа
		16.2	Самостојни задачи		30 часа
		16.3	Домашно учење		60 часа
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	70 бодови				
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови				
	17.3.	Активност и учество	20 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература						
	22.1	Задолжителна литература					
		Ре д. бр .	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	м-р Оливер Цацков	Балканските војни и Првата светск авојна	Универзитет "ГоцеДелчев"- Штип	2015	
		2.	д-р Петар Стојанов	Македонија во времето на Балканските војни и Првата светска војна(1912-1918)	Институт за Национална историја -Скопје	1969	
		3.	Исмет Кочан	Битката за Македонија	Батапрес-Скопје	2010	
22.2	Дополнителна литература						
		Ре д. бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	

		.				
		1.	Глигор Тодоровски	Македонија по Балканските војни	Култура-Скопје	1981
		2.	Ѓорѓи Абаџиев	Балканските војни и Македонија	Институт за Национална историја -Скопје	1958
		3.	Ричард Хал	Балканските војни 1912-13	Батапрес	2000

Прилог бр.3			ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ		
1.	Наслов на наставниот предмет		Педагогија		
2.	Код		4FO105721		
3.	Студиска програма		Историја и Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв степен		
6.	Академска година / семестар		2021/2022 /6 семестар.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		Проф.д-р Емилија Петрова Ѓорѓева		
9.	Предуслови за запишување на предметот		нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): усвојување на основите на базичното знаење во професијата --капацитет за анализа и синтеза --интерперсонални вештини --решавање на проблеми --почитување на диверзитетот и мултикултурноста --способност за генерирање на нови идеи(креативност)				
11.	Содржина на предметната програма: Педагогијата како наука; Основни педагошки поими; Помошни педагошки поими;Воспитанието како систем;Принципи на воспитниот систем;организација на воспитниот систем;Воспитанието како процес;Принципи на воспитниот процес;Методи во воспитниот процес;Воспитаникот и воспитувачот како субјекти во воспитниот процес;Комуникацијата меѓу субјектите во воспитниот процес;Педагошко водење на одделението;Теоретските основи на примената на ИЦТ во воспитниот процес;Работа во мултикултурна средина				
12.	Методи на учење: Предавање,учење во соработка,тимско совладување на избрани содржини,усно излагање,метод на работа во пар,метод на дискусии				
13.	Вкупен расположлив фонд на време 6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа				
14.	Распределба на расположливото време 30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)				
15.	Форми на наставни	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа

	активности		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи		30 часа	
			16.2	Самостојни задачи		30 часа	
			16.3	Домашно учење		60 часа	
17.	Начин на оценување						
	17.1.	Тестови			70 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови		
	17.3.	Активност и учество			20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата						
22.	Литература						
	22.1	Задолжителна литература					
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Атанасоска, Т. Ѓорѓева, Е.	Општа педагогија	Педагошки факултет Битола	2006	
		2.	Чавдарова, С	Интеркултурно воспитание	Веда Словена	2001	
		3.	Емилија Петрова Ѓорѓева	Основи на педагогија	Алфа 94	2010	
22.2	Дополнителна литература						
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	John West Burnhow	Managing quality in schools	Pearson Educations	2008	
		2.	Philosophical facuty	Education between tradition and modernity	Institute for pedagogy	2013	
		3.	2 nd Scientific Resolving Symposium	Pedagogy and the knowledge society	Ucitelski fakultet, Sveucilista	2008	

ПРИЛОГ БР.3	ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ
-------------	--

1.	Наслов на наставниот предмет	Практична настава			
2.	Код	4FO114521			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 6 семес.	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Доц. Д-р Оливер Цацков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од реализацијата на воспитно-образовниот процес, методологија на истражувањето на архивска документација и историска литература преку директна вклученост на студентите со вклучување во воспитно-образовниот процес, практична работа во архив, библиотека и музеи, односно во институциите кои се од областа на студиската програма.				
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во основни и средни училишта, архиви, библиотеки и музеи, научна институција како и институциите кои се во доменот на студиската програма, по претходно склучен договор. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од менторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од институцијата и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од училиштето, архив, музеј, библиотека или друга научна институција.				
12.	Методи на учење практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).				

13.	Вкупен расположив фонд на време		2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа	
14.	Распределба на расположивото време		0+0+0+30+30 = 60 часа (0+0+2)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	/
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		/
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		/
	17.3.	Активност и учество		/
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	/		/
		/		/
		/		/
		/		/
		/		/
		/		/
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Услов за добивање потпис и за стекнување на 2 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од Факултетот) и од екстерен ментор (од институцијата)	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалвација	
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.				
Дополнителна литература				
Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.				
2.				

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на македонската емиграција			
2.	Код	4FO114321			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4.
8.	Наставник	проф. д-р Тодор Чепреганов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно со Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се стекнуваат со неопходните знаења за историјата на македонската емиграција, причините за иселувањето, организирањето на иселениците, формирањето на македонски православни цркви, односот на државата кон иселеништвото.				
11.	Содржина на предметната програма: Историски преглед на иселувањето на Македонците; Македонската емиграција во САД; Македонците во Јужна Америка; Македонските организации во Австралија; Доселувањето на Македонците од Егејскиот дел на Македонија во Австралија; Дејствувањето на Македонците во европските земји; Македонските организации во Швајцарија; Македонската православна црква и македонското иселеништво; ачувувањето на националниот идентитет кај Македонците во иселеништво; Македонските организации и друштва во соседните земји; Македонското иселеништво во Хрватска				
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		

	време					
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Зборник на трудови	Првиот меѓународен научен собир „Иселеништвото од Македонија од појавата до денес“,	Агенција за иселеништво на Република Македонија	Скопје, 2001.
		2.		Историја на македонскиот народ, том IV	Институт за национална историја	Скопје, 2000
		3.				
		4.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Jovanovski, Blagoja	Hrvatsko-makedonski odnosi kroz stoljeca, Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj	Zagreb- Osijek	2002
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Американскиот континент во XIX век			
2.	Код		4FO114421			
3.	Студиска програма		Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)					
6.	Академска година / семестар		2021/2022 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Доц. Д-р Соња Николова			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со општествено-економските и политички прилики во САД во XIX век, граѓанската војна, последиците и подемот на САД					
11.	Содржина на предметната програма: Индустија и комуникации, политика, Ропство, Аболиционизам, Граѓанската војна, 1861-1865, Индустијализацијата и Златните години, Работниците и капиталот,Правата на жените					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)			15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			30 часа
		16.2.	Самостојни задачи			30 часа

		16.3.	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Џенкинс, Филип	Историја на Соединетите Американски Држави, 4 издание	АРТ студио, Скопје	2015
		2.	Ален Бринкли	Историја на САД: недовршена нација (стр.513-633)	Штрк, Скопје	1999
		3.				
		4.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Eric Hobsbawm	The age of revolution (1789-1848)	World Publishing	1962
		2.				
		3.				

ПРИЛОГ	ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ
---------------	---

БР. 3						
1.	Наслов на наставниот предмет		Светот и Европа во 20 век			
2.	Код		4FO114621			
3.	Студиска програма		Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки - Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв степен			
6.	Академска година / семестар		2021/2022 7	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник		доц. д-р.Оливер Цацков			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Заверен семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со состојбите во Европа и светот од почетокот на 20 век до Првата светска војна, периодот помеѓу двете светски војни доо завршувањето на Втората светска војна. Блоковската и воена поделеност на Светот, новите трендови во областа на општествено-културниот живот и се до новото рекомпонирање на Светот по падот на комунистичките режими.					
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со состојбите во Европа и светот во периодт од започнувањет она 20 век преку премрежјата на Правта светска војна периодот меѓу двете светски војни. Понатаму запознавање со состојбите во Европа и Светот пред почетокот текот се до завршувањето на Втората светска војна. Формирањето на воените сојузи, Периодот на Студената војна,Кризните состојби и војни во периодот по Втората светска војна, Општествените промени и влијанието на науката и технологијата врз општествените промени, Паѓањето на железната завеса и состојбите во Светот и Европа по паѓањето на комунистичките режими.					
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположлив фонд на време 8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа					
14.	Распределба на расположливото време 45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)					
15.	Форми на наставни	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)			45 часа

	активности	15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа			
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часа			
		16.2	Самостојни задачи	60 часа			
		16.3	Домашно учење	75 часа			
17.	Начин на оценување						
	17.1	Тестови		40 + 30 бодови			
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови			
	17.3	Активност и учество		20 бодови			
18.	Критериум за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)		
				од 51 до 60	6 (шест) (E)		
				од 61 до 70	7 (седум) (D)		
				од 71 до 80	8 (осум) (C)		
				од 81 до 90	9 (девет) (B)		
				од 91до100	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература						
	22.1	Задолжителна литература					
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Волтер Лакер	Историја Европе 1945-1992	Клио-Београд	1999	
		2.	Група автори	Оксфордска история на 20. Век	Труд-Софија	2000	
3.	Ендрију Микија	Границите	Арсламина-	2009			

				на Алијансата	Скопје	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Барбара Јелавич	Историја на Балканот (втор том)	Никлист-Скопје	1999
		2.	енциклопедија	Историја сеопфатен визуелен водич	Младинска книга-Скопје	2009
		3.	Група автори	Историја на револуциите 20ти век	Београд	1970

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонците во Втората светска војна и во рамките на Федеративна Југославија			
2.	Код	4FO114721			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Проф.д-р Тодор Чепреганов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно со Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на знаења за севкупните процеси, настани, личности и политички платформи во процесот на оружено востание и државноста на Мкд. (II Св. војна)				
11.	Содржина на предметната програма: Априлската војна и состојбата во Македонија; Македонија како интересна сфера на Бугарија и Италија; Воспоставувањето на бугарска и италијанска власт -воен, полициски и административен апарат; Македонските комунисти и антифашисти во организирањето на отпорот против окупаторот; Програмски документи на политичкото и военото раководство на НОВ и ПО на Македонија; Воспоставување на органи на власта на слободната територија; АСНОМ и ДФМ во рамките на југословенската федерација; Борбите за конечно ослободување на ДФ Македонија; Опозицијата против влегувањето на ДФМ/НРМ во рамките на југословенската федерација; Процесот на колективизација и				

	Информбирото во НР Македонија; Самоуправување; Распаѓањето на СФРЈ.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа, семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време		8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа			
14.	Распределба на расположивото време		45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)	45 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа		
		16.3.	Домашно учење	75 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40+30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Историја на македонскиот народ	ИНИ, Скопје	2008
		2.		Историја на македонскиот народ, т. V	ИНИ, Скопје	2003
		3.	Велимир Брезовски	Комунистичката партија на Македонија 1941 - 1944	Скопје	2003

		Ред. број				
	22.2.	1.	Лилјана Пановска	Крајот на една илузија	ИНИ, Скопје	2003
		2.	Ванче Стојчев	Воена историја на Македонија	СДИРМ и Воена академија „Михаило Апостолски“, Скопје	2000
		3.				

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Холокаустот			
2.	Код		4FO114821			
3.	Студиска програма		Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв			
6.	Академска година / семестар		2021/2022 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		проф. д-р Тодор Чепреганов			
9.	Предуслови за запишување на предметот					
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со неопходните знаења од историјата на Евреите од библиски времиња па се до Втората светска војна кога беше зацртан и реализиран проектот за конечно решение на еврејското прашање, познат во историјата како Холокауст.					
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими: Историја на Евреите; Антисемитизмот низ историјата; Нацистичка Германија и Евреите во Европа во периодот 1933-1942; „Конечното решение“; Концентрационите логори; Создавањето на еврејските гета; Ставовите и односот на Католичката црква кон Холокаустот; Нацистичките сојузници на Балканот и еврејското прашање; Сојузничките сили и еврејското прашање во Втората светска војна; Македонските Евреи во Втората светска војна; Нирнбершките процеси; Создавањето на Израел, Мосад и „ловот на нацистите“.					
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска			30 часа

			работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација): писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти		

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Гилберт, Мартин	Холокауст	МИ-АН, Скопје	2002
	2.	Матковски, Александар	Историја на Евреите во Македонија	МР, Скопје,	1983
	3.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Holokaust u nastavi	Memorijalni muzej Holokausta u Sjedinjenim Americkim Drzavama-Durieux, Загреб	2005
	2.	Majkl Berenbaum	Evreite vo Makedonija za vreme na Vtorata svetska vojna	Фонд на Холокаустот на Р Македонија	2012
	3.				

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Македонските градови во XIX и XX век			
2.	Код		4FO114921			
3.	Студиска програма		Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв			
6.	Академска година / семестар		2021/2022 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Доц.д-р Верица Јосимовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со развојот, материјалната и духовната култура на македонските градови и населението во нив во XIX и првата половина на XX век					
11.	Содржина на предметната програма: појава и развој на градската средина; изглед и архитектура; општествени и стопански одлики, занаетчиство, трговија; културно-просветни центри; цркви и духовен живот во градовите; чаршијата; миграционите движења и промените во етничкиот состав; здравствено социјални прилики во градовите; сообраќајни врски.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа, семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)		15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа	
		16.3.	Домашно учење		15 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		
				од 51 до 60 бода		
				од 61 до 70 бода		
				од 71 до 80 бода		
				од 81 до 90 бода		
				од 91 до 100 бода		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис и полагање на завршен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Историја на македонскиот народ, том 4	ИНИ, Скопје	2003
		2.	Борис Чипан	Македонските градови во XIX век	МАНУ, Скопје	1978
		3.	Илија Ацески, Наум Матиров	Развојот на урбаните центри во Република Македонија	Белград	1997
		4.				
	22.2.					
		Ред. број				
		1.	Михаило Апостолски	Етничките промени во Македонија во XX век	Скопје	1984
		2.	Верица Јосимовска	Епидемиите во Вардарскиот дел на Македонија и борбата со нив за време на војните(1912-1918)	2 Август, Штип	2014
		3.				
	Прилог бр. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
	1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на воспитна работа			
2.	Код	4FO102421				
3.	Студиска програма	Историја и Археологија				
4.	Организатор на студиската	Факултет за образовни науки				

	програма (единица, односно институт, катедра, оддел)			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен		
6.	Академска година / семестар	2021/2022 6 семестар.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.д-р Емилија Петрова Ѓорѓева		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - запознавање на студентите со оптималните услови кои се во функција на целосниот развој на личноста, - запознавање со посебностите на воспитниот процес ситуационо условени од дадената воспитна ситуација, возраста и искуството на воспитаниците, - оспособување за практично реализирање на општо педагошките барања во непосредната воспитна практика, - оспособување за користење на различните воспитни методи, воспитните техники и технологии, воспитни средства, - развивање на организациски способности, развивање на способности за иницијативност, амбициозност, вреднување на постојаното лично унапредување и стручно оспособување; - познавање и разбирање на социјалните системи; чувство и отвореност за луѓе и социјални ситуации; - оспособување за интердисциплинарно поврзување на содржините; - соработка со родители; разбирање на релациите меѓу воспитно-образовните институции, педагошко водење на класот/групата;својување на основите на базичното знаење во професијата --капацитет за анализа и синтеза --интерперсонални вештини --решавање на проблеми --почитување на диверзитетот и мултикултурноста --способност за генерирање на нови идеи(креативност)			
11.	Содржина на предметната програма: • Определување на поимот воспитна работа; • Определување на целите и задачи на методиката на воспитна работа; • Односот со другите педагошки дисциплини и другите сродни науки; • Воспитни фактори; • Актуелни видови на воспитна работа (правно воспитание и воспитание за демократија, еколошко воспитание, воспитание за хумани односи меѓу половите, воспитание на дисциплина и дисциплинираност); • Воспитната работа во различни видови дејности: (наставна , воннаставна, вонучилишна); • Педагошка комуникација како основа за формирање на правилни меѓучовечки односи воспитувач-воспитаник;			

	- Планирање на воспитната работа; - Прогнозирање и организирање на воспитната работа; - Вреднување на воспитната работа; - Принципи, методи и средства на воспитната работа; - Општото и посебното во воспитната работа со различни возрасни групи на воспитаници. Реституција (вообичаена примена на дисциплината, заблуди во воспитната работа, разлики меѓу дисциплината и казната, определување на поимот реституција, карактеристики на реституцијата, пат кон самодисциплина). Содржина на предметната програма:					
12.	Методи на учење: Предавање, учење во соработка, тимско совладување на избрани содржини, усно излагање, метод на работа во пар, метод на дискусии					
13.	Вкупен расположлив фонд на време 4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа					
14.	Распределба на расположливото време 30+30+30+60 = 120 часа (2+2+1)					
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа	
15.2		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)		15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		30 часа	
16.2		Самостојни задачи		30 часа		
16.3		Домашно учење		15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)			
од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)			
од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)			
од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)			
од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Небригич Д.	Методика воспит. рада	Педагошки факултет Београд	2016

		2.	Philosophical faculty	Education between tradition and modernity	Institute for pedagogy	2013
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	12 nd Scientific Resolving Symposium	Pedagogy and the knowledge society	Ucitelski fakultet, Sveucilista	2015

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет		Музеологија 1		
2.	Код		4FO115021		
3.	Студиска програма		Историја и Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		2021-22 VII семестар	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Проф.д-р Трајче Нацев		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положени испити од предходните семестри		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со основните поими, методи и елементи на музеологијата со осврт врз музеите во светот и Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во музеологијата; Историјат на музеите; Најзначајни музеи и галории во светот и Македонија; Музејска архитектура; Дефиниција, видови, поделба и функција на музеите; Елементи и проблеми на излагање на музејски поставки; Распоред на музејски експонати;				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)		15 часа
16.	Други форми на	16.1.	Проектни задачи		30 часа

	активности		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
			16.3.	Домашно учење	15 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови 40 + 30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10	
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска, редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	I.Marovic	Uvod u muzeologiju		1994
		2.	М.Миљковиќ	Прилог кон историјата на музејското дело на територијата на СР Македонија		1982
		3.	Едиција	Музеи во светот		1971
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.Чаусидис	Споменикот на културата и посетителот		1996
		2.	H.W.Janson	Opsta istorija umetnosti		1975
		3.	П. Вук-Павловиќ	Творештвото и музејската естетика		1994

ПРИЛОГ БР. 3	ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ
---------------------	---

1.	Наслов на наставниот предмет	Македонските малцинства на Балканот			
2.	Код	4FO115121			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет з аобразовни науки, УГД - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 7 сеестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Стојко Стојков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно со правилникот за прв циклус.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со макеоднските малцинства на Балканот, нивната појава, историја, проблеми и положба.				
11.	Содржина на предметната програма: Македонците во Алабанија, Македонците во Грција од втората светска војна до денес, Македонците во Бугарија, Македонците во Србија, Хрватска и Словенија				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)		15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		15 часа

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови 40 + 30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10	
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Васил Јотевски	Македонците во пиринскиот дел на Македонија 1949 - 1989	ИНИ	2004
		2.	Васил Јотевски	Националната афирмација на Македонците во Пиринскиот дел на Македонија (1944 - 1948)	ИНИ	1996
		3.	Група автори	Документи за борбата на македонскиот народ за слобода и национална држава, т. 2	УКИМ	1981

		4.	Стојко Стојков	Македонското малцинство во Бугарија од признавање кон негирање 1948 - 1989	ФОН	2016
		5.	Ристо Кирјазовски	Македонските национални институции во Егејскиот дел на Македонија (1941 - 1961)	ИНИ	1987
		6	Стојан Киселиновски	Етничките промени во Македонија	ИНИ	2000
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Стойко Стојков	Табу, Време на страх и страдание, Преследването на македонците в Бџлгария по времето на комунизма (1944 - 1989),	Друштво на репресираните Македонци во Бугарија	Благоевград 2014
		2.	Стојко Стојков	Историографијата како оружје: митот за насилната македонизација во бугарската историја и политика	ИНИ	Скопје 2019
		3.	Чавдар Маринов	Чавдар Маринов, Македонското прашање од 1944 до денес, Комунизмот и национализмот на Балканот		
		4.	Стојко Стојков	Осџдена надежда	ЕТ Херонея 338	2015
		5.	Анастасија Каракасиду	Полиња жито - ридишта крв	Магор	2002

		6	Lidija Stojanovik-Lazarovska, Ermis Lafazanovski	The exodus of the Macedonian from Greece	Eurobalkan	2008
--	--	---	--	--	------------	------

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ					
1.	Наслов на наставниот предмет		Самостојна и независна Македонија				
2.	Код		4FO115221				
3.	Студиска програма		Историја и Археологија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв				
6.	Академска година / семестар		2021/2022 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4	
8.	Наставник		Доц.д-р Верица Јосимовска				
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): да се запознаат со процесот на отцепување на Македонија од југословенската федерација, референдумското изјаснување на граѓаните, политичкиот плурализам, меѓународната афирмација						
11.	Содржина на предметната програма: Процес на распаѓање на СФРЈ;Појава на плурализам во Р. Македонија; Конституирање на независна Р. Македонија; Интеграција во меѓународните институции;Избори во РМ; Трансформација на општествениот систем; Конфликтот во 2001 година;Македонија и ЕУ и НАТО; Националностите во РМ;Македонија и соседите;Дневните весници и состојбите во Р. Македонија.						
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации						
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа				
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)			15 часа	
16.	Други форми на		16.1.	Проектни задачи			30 часа

	активности		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
			16.3.	Домашно учење	15 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Историја на македонскиот народ	ИНИ, Скопје	2008
		2.	Виолета Ачкоска	Лекции од историјата на современата македонска држава	Филозофски факултет-Скопје	2011
		3.	Документи (избор и редакција Сашо Георгиевски, Сашо Додевски)	Документи за Република Македонија, Едиција документи за Македонија, книга III	Јустинијана прима, Скопје	2008
		4.	Иван Катарџиев	Македонија во XX век, кн. втора	Култура, Скопје	2006
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		И сонцето е ѕвезда: Македонија и ЕУ	Секретарјат за европски права, Влада на РМ	Скопје, 2006
		2.	Цане.Т. Мојановски	Летопис на македонската демократија	Пакунг, Скопје	2000

		3.	Билјана Поповска	Државно-правна историја на Македонија-извори	Правен Факултет, Скопје	2005
		4.	Група автори (зборник)	„Македонија 1989-1999) “	Институт Отворено општество, Македонија, Скопје	2001

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по историја			
2.	Код	4FO115321			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 осми	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Снежана Мирасчиева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Педагогија			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): • знаења за наставниот процес со посебен осврт на спецификите на наставата по историја во основните и средни училишта • знаења за планирање, организација, реализација и евалуација на наставата по историја во основните и средни училишта • способности за планирање, организација и реализација на современа настава по историја во основните и средни училишта која е израз на креативност на студентите • способности за следење и проучување на наставата од аспект на примена на разни облици и методи на проверување како и од аспект на примена на разни модели, техники и средства на вреднување на ефектите и постигањата на учениците во наставата по историја • способност за изработка на инструменти за следење и оценување како и				

	способност за самооценување			
	• способност за користење на современа литература и ИКТ во наставата по историја			
11.	Содржина на предметната програма: Предмет и цели на Методиката на наставата по историја. Задачи на наставата по историја. Разлика меѓу поимите историјата како наука и историјата како наставен предмет. Основни дидактички принципи во наставата по историја. Методологија на истражување. Условеноста и етапноста на наставата по историја. Видови наставни модели и нивната функционалност во наставата по историја. Организација на наставата по историја (наставни часови, распоред, типови и артикулација). Методи и облици на работа во наставата по историја (активни методи). Наставни средства и помагала во наставата по историја (текстуални медиуми, учебник, историски извори, прирачници). ИКТ во наставата по историја. Училишни и вонучилишни наставни објекти. Соработка на училиштето со музеите, архивите, библиотеките. Екскурзиите во наставата по историја. Домашните работи на учениците. Наставен план и програма. Избор и распоред на наставните содржини. Курикулум на наставата по историја. Подготовка на наставникот за настава по историја. Планирање на наставата. Видови планирања (според времето, годишно и процесно-развојно планирање). Дневна подготовка за час. Вреднување во наставата по историја. Изработка на инструменти за следење и проверување на учениците. Континуирано стручно усовршување на наставникот по историја.			
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, семинари, проблемско учење, дебати, дискусии, есеи, посета и следење на наставата во основните училишта со писмен протокол за следење на настава, проектна задача (индивидуална, групна и тимска) метод на работа со текст; метод на пишување; метод на илустративни работи ,метод на демонстрација, метод на симулација, метод на практична работа.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	40 (тековни колоквиуми) + 30 бодови (завршен испит)	

	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Положени двата колоквиуми, минимум 42 бодови од сите предвидени активности за пријавување и полагање на завршниот испит.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалвација и самоевалвација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	С.Наумовски	Методски прирачник за наставата по историја	Скопје: Просветно дело	1991
		2.	К.Попоски и др.	Прилози за наставата по историја во основното и средно образование	Скопје:ПЗМ	1995
		3.	Д. Лепчески	Стручно-методски прилози за наставата по историја	Скопје: Просветно дело	1979
	22.2.	Дополнителна литература				

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	M.Marinović	Nastava povijesti usmjerena prema ishodima učenja	Zagreb Nakladnik	2014
2.	М.Николиќ и др.	Настава историје у основној школи	Београд:Савремена школа	1964
3.				
4				

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Родови студии			
2.	Код	4FO115421			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 / 8 семестар.	Број на ЕКТС кредити	4	
8.	Наставник	Проф.д-р Даниела Коцева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Апсолвирање на проблематиката поврзана со статусот на родовите и нивниот импакт во рамките на различни религиски формации и општествени системи				
11.	Содржина на предметната програма: Теории за родот; Родовите субјекти во периодот на антиката;Концептот за родовите во Светото писмо; Улогата на монаштвото во креирање на родовите идентитети; Перцепцијата за родовите во Византија; Коранот и родовите идентитети; Родот во контекст на хуманистичко-просветните идеи; Индустриската револуција и дискриминација на трудот; Социјалистичките идеи за родова рамноправност: Клара Цеткин и Роза Луксембург; Феминистичките движења; Родот и глобализацијата.				
12.	Методи на учење: Предавање,учење во соработка, тимско совладување на избрани содржини, усно излагање, метод на работа во пар, метод на дискусии				
13.	Вкупен расположлив фонд на време 4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа				
14.	Распределба на расположливото време 30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)				
15.	Форми на	15.1	Предавања- теоретска настава		30 часа

	наставни активности		(15 недели x 2 часа = 30 часа)			
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часа		
		16.2	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милева Ѓуровска	Социологија на женскиот труд	Филозофски Факултет, Скопје	2008
		2.	Sabrina Ramet and Christine Hassenstab	Gender (in)equality and gender politics in Southeastern Europe: A question of justice	Palgrave Macmillan	2014
		3.	Bok Gizela	Evropska istorija zena	Klio, Beograd	2003
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Илка Тисен	Tisen-MKD.pdf Социјална конструкција на родот	Етно Антропо Зум УДК 392.89-055.1(954) ПМФ,	

					Скопје	
		2.				
		3.				
		4				

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Практична настава – интердисциплинарен проект (педагошки стаж)			
2.	Код	4FO115821			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта / осми	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц. д-р Оливер Цацков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од областа на студиската програма преку директна вклученост на студентите во наставниот процес во основните и средните училишта со дејност од областа на студиската програма.				
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во основните и средни училишта, каде студентите активно учествуваат во апликативната работа на соодветните институции во доменот на студиската програма, по претходно склучен договор. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од менторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од институцијата и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор училиштето, во која ја изведувал праксата.				
12.	Методи на учење: практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот				

„Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).						
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		0+0+0+60+60 = 120 часа (0+0+4)			
15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања- теоретска настава		
			15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи		
			16.2.	Самостојни задачи	60 часа	
			16.3.	Домашно учење	60 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			/	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			/	
18.	Критериуми за оценување				/	
	(бодови/ оценка)				/	
					/	
					/	
					/	
					/	
19.	Услов за потпис и за стекнување 4 ЕКТС		Услов за добивање потпис и за стекнување на 4 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од факултетот) и екстерен ментор (од институција- училиштето).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	С.Наумовски	Методски прирачник за наставата по историја	Скопје: Просветно дело	1991
		2.	К.Попоски и др.	Прилози за наставата по историја во основното и средно образование	Скопје:ПЗМ	1995
		3.	Д. Лепчески	Стручно-методски прилози за наставата по историја	Скопје: Просветно дело	1979
	22.2.	Ред. број				

		1.				
		2.				

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Педагошка комуникација			
2.	Код	4FO102721			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 осми .	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Снежана Мирасчиева			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): • способност за комуникација, соработка и тимска работа; • знаење, способности и вештини за примена на разни комуникациски облици и комуникациски техники; • способност и вештини за ефективно комуницирање; • способност за примена на стратегии за ефективна комуникација во паралелката односно воспитно-образовната група; • способност за анализа и евалуација на квалитетот на комуникацијата; • способност за примена на стратегии за подобрување на комуникацијата во паралелката односно воспитно-образовната група.				
11.	Содржина на предметната програма: Значење и актуелност на комуникацијата. Определување на поимот комуникација. Структура и тек на комуникацискиот процес. Видови на комуникација. Вербална и невербална. Демократска и авторитарна. Персонална и аперсонална. Интраперсонална, интерперсонална и масовна комуникација. Директивна и недирективна. Мултимедијална, компјутерска и визуелна комуникација. Суштина и				

	карактеристики на педагошката комуникација. Функции и технологија на педагошката комуникација. Теориски основи на педагошката комуникација. Комуникацијата во наставата. Комуникацијата како основа на наставната работа. Определување на комуникацијата во паралелката. Микро и макро комуникации. Анализа и евалуација на квалитетот на комуникацијата во паралелката. Фактори за успешна педагошка комуникација во наставата. Препреки во интерперсоналната комуникацијата во наставата. Комуникациска компетентност на наставникот. Развивање на комуникациска култура кај учениците. Стратегии за развивање на вештина за активно слушање и говорење. Услови за ефективна комуникација. Стратегии за развивање на ефективна комуникација во паралелката. Комуникација со посебни групи ученици. Комуникација со други наставници, родители, директор и стручните служби во училиштето. Интерактивна комуникација со локалната средина, релевантни државни институции и НВО. Тимската работа и соработништвото.			
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, семинари, проблемско учење, дебати, дискусии, есеи, посета и следење на наставата во основните училишта со писмен протокол за следење на настава, проектна задача (индивидуална, групна и тимска) метод на работа со текст; метод на пишување; метод на илустративни работи, метод на демонстрација, метод на симулација.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40 (тековни колоквиуми) + 30 бодови (завршен испит)
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Положени двата колоквиуми, минимум 42 бодови од сите предвидени активности за пријавување и полагање на завршниот испит.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалвација и самоевалвација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	С . Мирасчиева	Комуникацијата меѓу наставникот и ученикот во основното училиште	Штип Педагошки факултет	2007
		2.	Neill,S.	Neverbalna komunikacija u razredu	Zagreb.Educa	1994
		3.	K.K Reardon,	Interpersonalna komunikacija	Zagreb:Alinea	1998
		4.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Z Tomić	Komunikologija	Beograd:Čigoja	2003
		2.	G.J.Galanes/K.Adams	Effective group discussion- theory and practice	NY,10020 McGraw-Hill	2007
		3.	A.Wolvin, C.G.Coakley	Listening	NY,10020 McGraw-Hill	1996
		4				

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Докимологија			
2.	Код	4FO102821			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен			
6.	Академска година / семестар	2021/2022/ осми	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Снежана Мирасчиева			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): • способност за научно следење и проучување на воспитно-образовниот процес од аспект на видови, модели, техники и средства на вреднување на ефектите и постигањата на учениците и децата • способност за примена на разни облици и методи на проверување • знаење и способност за примена на критериуми и стандарди за оценување • способност за изработка на инструменти за следење и оценување • способност за самооценување				
11.	Содржина на предметната програма: Докимологијата (настанок, развој и поимска определба), основни докимолошки поими. Нови парадигми во оценувањето како сегмент на квалитетното образование. Постапки за вреднување на ефектите во наставата од агол на дидактичките теории. Оценувањето во постмодерната дидактика.Развојот на функциите и формите на оценување. Проблеми на субјективно оценување. Принципи на оценување. Методи на проверување и оценување. Видови проверувања. Целите и задачите како основа на утврдување на нивото на успешност. Видови оценување (формативно, сумативно, нумеричко, описно). Критериуми и стандарди за оценување.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, семинари, проблемско учење, дебати, дискусии, есеи, посета и следење на наставата во основните училишта со писмен протокол за следење на настава, проектна задача (индивидуална, групна и тимска) метод на работа со текст; метод на пишување; метод на илустративни работи, метод на демонстрација, метод на симулација.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		

14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40 (тековни колоквиуми) + 30 бодови (завршен испит)
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Положени двата колоквиуми, минимум 42 бодови од сите предвидени активности за пријавување и полагање на завршниот испит	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалвација и самоевалвација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	К.Попоски	Училишна докимологија	Скопје: Китано	2005
		2.	M. Vilotijevic	Evaluacija didakticke efikasnosti nastavnog casa,	Uciteljski fakultet, Beograd.	1995
		3.	M. Vilotijevic	Pracenje, merenje i vrednovanje rada skole	Centar za usavršavanje rukovodilaca u obrazovanju, Beograd.	1996
		4.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	К.Попоски	Успешен наставник-самооценување и оценување	Просветен работник	1998
		2.	P.L.Rieman/J.Okrasinski	Creating your teaching portfolio	Mc Graw-Hill	2007
		3.				
		4				

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Музеологија 2			
2.	Код	4FO115621			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2021-22 8 семестар		Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.д-р Трајче Нацев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од предходните семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	Студентите да се запознаат со			

	основните поими, методи и елементи на музеологијата со осврт врз музеите во светот и Македонија.					
11.	Содржина на предметната програма: Документација на музеите; Организација на стручната работа на музеите; Мрежа на музеите и матичност; Општо за историјатот на собирање на музејски предмети; Правни аспекти и заштита на културно-историските споменици. Најзначајни музеи и галерии во современиот свет; Најзначајни музеи и галерии на Балканот; Ревитализирани археолошки локалитети како екстерни музеи во светот и Македонија;					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40 (тековни колоквиуми) + 30 бодови (завршен испит)		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска, редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	I.Marovic	Uvod u muzeologiju		1994

		2.	М.Миљковиќ	Прилог кон историјата на музејското дело на територијата на СР Македонија		1982
		3.	Едиција	Музеи во светот		1971
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.Чаусидис	Споменикот на културата и посетителот		1996
		2.	H.W.Janson	Opsta istorija umetnosti		1975
		3.	П. Вук-Павловиќ	Творештвото и музејската естетика		1994

Прилог бр.3		Предмет на програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Светот и Европа 1989-2001			
2.	Код	4FO115721			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 / 8	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц. д-р. Оливер Цацков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Заверен семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да стекнат знаења за политичките промени во периодот по паѓањето на Берлинскиот ѕид во светот и Европа како и низата настани што следуваат по падот на Гелезната завеса и создавањето на новите демократски држави во Европа				

11.	Содржина на предметната програма: Пад на Берлинскиот сид и Железната завеса , трансформирањето на недемократските држави во демократски , кризните жаришта во светот, Паѓањето на Апархејдот во Јужна Африка, Голфската криза, Кризата во поранешна Југославија и Косовската криза, Воените кризи и интервенции во Светот на почетокот на 21 век, Тероризмот на почетокот на 21 век, Арапска пролет и Предизвиците на новата геополитика на 21 век.			
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации			
13.	Вкупен расположлив фонд на време 4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположливото време 30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часа
		16.2	Самостојни задачи	30 часа
		16.3	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1	Тестови	40 + 30 бодови	
	17.2	Семинарска работа/проект(презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериум за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51до 60	6 (шест) (E)
			од61до70	7 (седум) (D)
			од71до80	8 (осум) (C)
			од81до90	9 (девет) (B)
			од91до100	10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација и евалуација од студенти	
22.	Литература				
22.1	Задолжителна литература				
	Ред.б р.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Пламен Цветков	Европа во 20 век	Нуб	2003
	2.	Џон Бејлс	Глобализација на Светската политика	Табернаку-Скопје	2009
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.б р.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Волофганг Велелс	Европа од А до Ш	Фондација Конрад Аденауер-Скопје	2004
	2.	<u>Dubravka Stojanović</u>	Раѓање глобалног света 1880-2005	UDI	2006
	3.				

АРХЕОЛОГИЈА

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ
1.	Наслов на наставниот предмет	Археологија на Балканот 1
2.	Код	4FO116021
3.	Студиска програма	Историја и Археологија
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно	Факултет за образовни науки

	институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		2021/22 V семестар	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник		Доц. д-р. Гоце Наумов		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положени испити од претходните семестри		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Воведување во општите обележја на предисторијата на Балканот (географија, култури, архитектура, материјална култура и обреди)				
11.	Содржина на предметната програма: Хоминини на Балканот. Појава на хомо сапиенс и негови манифестации врз материјална култура. Мезолитски локалитети и наоди. Доместикација и општествени трансформации во 7-ми и 6-ти милениум п.н.е. Појава и развој на глина и метали. Форми на општествено уредување во предисторијата на Балканот. Организација на населби и видови на објекти. Општествени манифестации врз материјална култура и обреди. Првите племиња и кралства на Балканот.				
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи и проекти, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото време		45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа	
		16.3.	Домашно учење	75 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			Бодови 40+30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа,		

		редовност на предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Повеќе автори	Praistorija Jugoslovenskih zemalja, Tom I - V	Akademija nauka Bosne i Hercegovine , Sarajevo	1979
		2.	Bailey, D.	Balkan Prehistory	London: Routledge	2000
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mihailovič, D.	Paleolit na Centralnom Balkanu, kulturne promene i populaciona kretanja	Beograd	2014
		2.	Perles, C.	Early Neolithic in Greece	Cambridge: Cambridge University Press	2001
		3.	Fokkens, H. and Harding, A.	The Oxford Handbook of the European Bronze Age	Oxford: Oxford University Press	2013
		4.	Haselgrove, C. et al.	The Oxford Handbook of the European Iron Age	Oxford: Oxford University Press	2018

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Ранохристијанска археологија			
2.	Код	4FO116121			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2020/2022 V семестар		Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Вон. Професор д-р Нацев Трајче			
9.	Предуслови за запишување на	Положени испити од претходните семестри			

	предметот		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со ранохристијанската култура на Балканот и во Македонија		
11.	Содржина на предметната програма: Вовед и историски рамки на ранохристијанскиот период на Балканот; Преглед на основните пишани извори и материјалната култура на ранохристијанскиот период во Македонија; Преглед на основните пишани извори и материјалната култура на ранохристијанскиот период во Македонија; Преглед и анализа на основните типови на културната архитектура (цркви, манастири, крстилници; Анализа на типологијата на ранохристијанските гробни конструкции (мемории, катакомби, гробници, јам; Преглед и анализа на ранохристијанските движни наоди со основен преглед на ранохр. декоративна уметност; Доцноантички провинции на територијата на Република Македонија; Ранохристијански епископски центри и нивните епископи во Македонија; Култ на светители во Македонија и Источен Илирик; Ранохристијански базилики во Македонија; Рефлексот на Византиската култура, архитектура и уметност врз ранохристијанските градби во Македонија; Ранохристијанската специфична уметничка продукција како фундамент врз кој се гради ср. култура		
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење		
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа	
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа) 45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа) 30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи 30 часа
		16.2.	Самостојни задачи 60 часа
		16.3.	Домашно учење 75 часа
17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	40+30бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10бодови
	17.3.	Активност и учество	20бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Krautheimer, R	Early Christian and Byzantine Architecture		1965
		2.	Димитрова, Е	Најстарите христијански симболи	Скопје	
		3.	Битракова - Грозданова, В	Старохристијански споменици во Охридско	Скопје	1975
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Алексова, Б	Loca Sanctorum Macedoniae	Скопје	1995
		2.	Манева, Е	Базилика "Де" од Хераклеја Линкестис, Лихнид 7	Битола	1989
		3.	Димитрова, Е	Керамичките релјефи од Виничкото Кале	Скопје	1993

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Археологија на ритуалот и религијата			
2.	Код	4FO116221			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 V семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Љубен Тевдовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со археологијата на ритуалот и религијата, како и развојот и капацитетите на истражувањата на духовното преку материјалната култура од минатото.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во археологијата на ритуалот и религијата; Археологијата на традиционалните религии; Археолошките истражувања и критичната историографија на религиите; Религиозното искуство помеѓу историјата и археологијата: жртвување и подготовка				

	на животни, споделени оброци, водата и прочистувањето, родови улоги, амајлии, ритуална и просесиска облека, ритуални танци; Дефинирање и препознавање на приватниот и јавниот ритуален и религиозен простор: дом, градина, гробници, светилишта, храмови, театари и урбани простори; Религиозни претстави, натписи, ритуални садови и инструменти; Материјалната култура и религиозниот идентитет на нејзините носители; Археологијата и истражувањето на религиозните заедници и групи; Пристапот кон религијата на процесната и пост-процесната археологија.					
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење					
13.	Вкупен расположив фонд на време			6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време			30+30+30+30+60 =180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи			30 часа
		16.2	Самостојни задачи			30 часа
		16.3	Домашно учење			60 часа
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови			40+30 бодови	
	17.2	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1		Задолжителна литература			
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Rubina Raja and Jorg Rupke, ed.	A companion to the archaeology of	Wiley Blackwell,	2015

				religion in the ancient world	Oxford	
		2.	Timothy Insoll	Archaeology, Ritual, Religion	Routledge Publishing, London & New York	2004
		3.	Julian Droogan	Religion, Material Culture and Archaeology	Bloomsbury Academic Publishing, London & New York	2013
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Timothy Insoll	Archaeology and World Religion	Routledge Publishing, London & NYC	2001
		2.	John R. Hinnells	The Routledge Companion to the Study of Religion	Routledge Publishing, London & NYC	2005
		3.	B.Otto, S.Rau and J.Rupke	History and Religion: Narrating a Religious Past	De Gruyter Publishing, Berlin	2015

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на геологијата			
2.	Код	2FP110121			
3.	Студиска програма	Историја на археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Трета година	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Гоше Петров			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Доволен број на кредитите за 5 семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основните				

	принципи во геологијата			
11.	Содржина на предметната програма: Геологија: предмет на истражување, методи, поделба и развој; Земјата во космосот; сончев систем; форма, градба размери на Земјата, физичко-хемиски карактеристики; ендодинамика, геодинамички процеси, магматизам; вовед во петрографијата; средини на формирање на карпите; магматски процеси; магматски карпи: кисели, интермедијарни, базични и ултрабазични карпи; седиментни карпи и седиментациски средини; класификација на седиментните карпи; метаморфни карпи и процеси, карактеристики и класификација на метаморфните карпи; егзодинамика; механичко распаѓање на карпите, хемиско распаѓање на карпите, ерозија и денудација; работа на ветрот, реките, морињата и ледниците; карстна ерозија; сеизмизам; тектоника; слој и елементи на пад на слоевите; тангенцијални пореметувања; радијални пореметувања.			
12.	Методи на учење: Предавања, дискусии, презентации, изработка на семинарска работа.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
		16.4.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	К . Блажев, М. Арсовски	Општа геологија	ФПТН - Штип	2001
		2.	К . Блажев, М. Делипетрев	Општа геологија	ФПТН - Штип	2015
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	П. Николиќ	Основи геологије	Научна книга, Белград	1984
		2.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Геофизички истражувања во археологијата			
2.	Код	4FO116321			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	5/3	7.	Број на ЕКТС кредити	4

8.	Наставник			Доц. д-р Благица Донева		
9.	Предуслови за запишување на предметот			Студентот да има запишано тековна година		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се воведуваат во основните поими и закони од геофизиката. Градба на Земјата според геофизичките податоци. Геофизички полиња.					
11.	Содржина на предметната програма: Геофизички методи, гравиметриски методи, густина на карпести маси, гравиметриски аномалии, директна и инверзна задача во гравиметријата, филтрирање на гравиметриското поле на регионално и локално, густински модел на истражуваниот терен, геомагнетна метода, анализа на аномалното геомагнетно поле, директна и инверзна задача во геомагнетизмот, магнетни особини на карпите, монопол, дипол, магнетни модели на истражуваниот простор, геоелектрично сондирање, геоелектрично картирање, електрични особини на карпите, сеизмика, рефлексција, сеизмичка рефракција, брзински модел, каротаж, комплексни реални модели, анализа на аномални геофизички полиња, комплексна интерпретација на геофизичките податоци, реални модели.					
12.	Методи на учење домашно учење: Предавања, Вежби (нумерички и практични), семинарскии					
13.	Вкупен расположив фонд на време			4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време			30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
15.2			Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)		15 часа	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи		30 часа
16.2			Самостојни задачи		30 часа	
16.3			Домашно учење		15 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови	40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови	10 бодови
	17.3.	Активност и учество			Бодови	20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)
од 51 до 60 бода				6 (шест) (E)		
од 61 до70 бода				7 (седум) (D)		
од 71 до 80 бода				8 (осум) (C)		
од 81 до 90 бода				9 (девет) (B)		
од 91 до 100 бода				10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, Индивидуалната, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

	1.	Тодор Делипетров	Геофизички истражувања	РГФ - Штип	1996
		2.			
		3.			
	22.2	Дополнителна литература			
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	J. J. Jakovsky	"Geofizicka istrazivanja"	Naucna knjiga Beograd	1960

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Археометрија		
2.	Код		4FO116421		
3.	Студиска програма		Историја и Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв		
6.	Академска година / семестар		2021-22 5 семестар	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Проф.д-р Блажо Боев		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на знаења за физичките и хемиските методи кои во археологијата се применуваат за одредување на староста и составот на материјалот.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во археометријата. Геофизички методи кои се користат за проспекција на археолошки локалитети и објекти: магнетометриски мерења и мерења на електричниот отпор на погребните структури (метални предмети, материјали кои гореле, јами и ровови исполнети со органска материја, сидови и гробници). Потоа хемиски и геохемиски методи за одредување на составот на материјалот, како и физичко-хемиски методи за датирање. Термографија (со инфрацрвена камера), Рентгенска флуоросцентна спектроскопија, Рендгенска дифрактометрија, Метод на неутронска активација, ИЦП_МС , СЕМ и др.				
12.	Методи на учење: Предавања со компјутерска презентација, дискусии, изучување на практични случаи, изработка на семинарска работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)		15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		15 часа

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови 40+30 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	П. Бан и К. Ренфру	Археологија	превод	
			Т. Даглас Прајс	Принципи на археологијата	превод	
			Клајв Гембл;	Основи на археологијата	превод	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет		Палеонтологија
2.	Код		4FO116521
3.	Студиска програма		Историја и Археологија
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година / семестар		3 година/ 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Проф. д-р Виолета Стојанова			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да ги научат предвидените содржини, односно изучување и расчленување на седиментните карпи врз основа на фосилни остатоци.					
11.	Содржина на предметната програма: Општи поими и принципи (геолошки единици, еволуција на земјината кора), Фосили и фосилизација, Животни средини и начин на живеење на организмите, Фации и нејзино значење, Старост на карпите, Тектонски движења и главни орогенези во геолошката историја на земјината кора, Органскиот свет и неговото значење за стратиграфијата, Животински свет: безрбетници и рбетници, Растителен свет - нижи растенија и виши растенија, Геохронологија и геохронолошки единици на земјината кора, Стратиграфија - прекамбриум, палеозоик, мезозоик, кенозоик, Стратиграфија на Македонија					
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, изучување на практични случаи, Индивидуална работа, тимска работа, проект, консултации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)		15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа	
		16.3.	Домашно учење		15 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови	40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови	10 бодови
	17.3.	Активност и учество			Бодови	20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, Индивидуалната, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стојанова В.,	Палеонтологија	ФПТН -Штип	2013
		2.	Думурџанов Н., Тунева В.	Историска геологија	РГФ - Штип	1995
		3.	Гаревски Р.,	Палеозоологија и палеоботаника	РГФ - Штип	1981
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стојановиќ М.,	Историска геологија	УКИМ –Скопје	1989
		2.	Митровиќ Ј, Павловиќ М.	Палеозоологија	Универзитет у Београду, Београд	1980
		3.	Анѓелковиќ М.	Историјска геологија	Универзитет у Београду, Београд	1972

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Археологија на Балканот 2			
2.	Код	4FO116621			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	2021-2012 г. VI семестар		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф.д-р Трајче Нацев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени предмети од претходни семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот опфаќа теми од историјата, материјаланата и духовната култура на популациите на Балканот од почетокот на раноантичкиот период до крајот на антиката, односно севкупните историски и културни достигнувања на Балканот од крајот на архајскиот, преку класичниот и хеленистичкиот, до крајот на римски период. Целта на предметната програма е запознавање со најзначајните сегменти од разновидните				

	антички култури на Балканскиот полуостров.			
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во наставните единици кои ги третираат предметот; Преглед на раноантичките култури на Балканот и нивна територијална распространетост во разни временски периоди; Материјалната и духовната култура на раноантичките народи на Балканот; Погребувањето и погребните ритуали во раната антика на Балканот; Раноантичките тумуларни погребувања и нивната распространетост на Балканот; Особености на грнчарската продукција во одделните периоди на раната антика; Патните комуникации на просторот на Балканот во раната антика; Типови на населби во раната антика на Балканот; Настанувањето на античките колонии на Балканот; Римската окупација на Балканот; Развојот на римските провинциски градови на Балканот; Карактеристики на погребните обичаи во римскиот период на Балканот; Религијата во античкиот период на Балканот и нејзини отсликувања во Македонија.			
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60 =180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	Бодови	40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	Бодови	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	Бодови	20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	И. Микулчиќ	Антички градови во Македонија	МАНУ	1999
2.	I. Mikulčić	Pelagonija u svetlosti arheoloških nalaza od egejske seobe do Avgusta	Beograd	1966
3.	M. Sujić	Odabrani radovi iz stare povijesti Hrvatske	Zagreb	1996
4.	Ф. Папазоглу	Македонски градови у римско доба	Скопје	1957
Дополнителна литература				
Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	I. Touratsoglu	Macedonia, History, Monuments, Museums	Athens	1996
2.	V. Anderson Stojanović	Stobi, the Hellenistic and Roman Pottery,	Princeton	1992
3.	A. Јовановић	Римске некрополе на територији Југославије	Београд	1984
4.	С. Блажевска	Раната антика и хеленистичкиот период во Македонија, во: Македонија милениумски културно - историски факти, том 2, стр. 637-730,	Скопје	2013

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Погребни форми и обичаи во предисторијата			
2.	Код	4FO116721			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	2020/21 VI семестар		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Гоце Наумов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од претходните семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со погребните форми, култови и религии во палеолитот, мезолитот, неолитот, енеолитот, бронзеното и железното време во Блискиот Исток и Европа, со особен акцент на Балканот				
11.	Содржина на предметната програма: Видови на гробови (инхумации и кремации). Погребни форми (некрополи, гробници, погребувања во пештери, интрамурални погребувања, мегалитски погребувања, погребувања во комори и могили). Општествени манифестации врз погребувањата.				

	Симболички аспекти на погребувањата. Врски меѓу материјалната култура и погребувањата.					
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи и проекти, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 =180 часа (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	60 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски и англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Parker Pearson, M.	The Archaeology of Death and Burial	Texas University Press	2008
		2.	Ренфру, К. и Бан, П.	Археологија: теории, методи и практики	Скопје: Табернакул	2009
		3.	Chapman, P. et al.	The Archaeology of Death	Cambridge University Press	1981

	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Naumov, G.	Housing the Dead: Burials inside houses and vessels from Neolithic Balkans. In Malone, C. and Barrowclough, D. (eds.), Cult in Context: Reconsidering Ritual in Archaeology	Oxford: Oxbow Books	2007
		2.	Митревски, Д.	Протоисториските заедници во Македонија преку погребните форми и обичаи	Скопје: РЗЗСК	2001

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Средновековна археологија			
2.	Код	4FO116821			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2020/21 6 семестар		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. Бошко Ангеловски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од предходните семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со средновековните култури во Европа, на Балканот и во Македонија, како и со големата преселба на народите од крајот на 4 – 9 век.				
11.	Содржина на предметната програма: Воведно предавање (средновековна археологија како научна дисциплина); Историјат на досегашните истражувања и преглед на основната литература; Историски, културни, хронолошки и духовни карактеристики на европското средновековие; Период на големата преселба на народите и остатоци на материјалната и духовната култура на варварските племиња; Етногенеза на Словените изразена преку формите на урбаното живеење; Материјалната култура на Словените изразена преку предметите од секојдневниот живот; Духовната култура на Словените изразена преку формите и ритуалот на погребување и митологијата; Типологија на средновековниот накит и керамика како основни елементи за дефинирање на една култура; Тип на населби и градби кај Јужните Словеи; Одбранбени системи и конструктивни елементи на словенските градишта; Опрема и видови на оружје на словенскиот воин; Материјалната и духовната култура на Македонските Словени (тип на населби, некрополи, религија)				

12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 =180 часа (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	60 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	М.Гарашанин	Материјална култура Јужних Словена		1961
		2.	Е. Манева	Средновековен накит од Македонија		1992
		3.	Ф. Конт	Словени, том 1		1989
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

	1.	Б.Алексова	Просек - Демир Капија		1966
	2.	Д.Мркобрад	Археолошки налази сеобе народа		1980
	3.	T.Rice	Rani srednji vek		1976

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Погребни форми и обичаи во антиката и среден век		
2.	Код		4FO116921		
3.	Студиска програма		Историја и Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		2021-22 VI семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 6
8.	Наставник		Доц. д-р Љубен Тевдовски		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положени испити од претходните семестри		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со погребните форми и обичаи во антиката на тлото на Македонија				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предметот и наставните единици; Дефинирање на општите карактеристики и доминантните погребните форми и обичаи во антиката на Балканот и во источниот медитеран. Дефинирање на античкиот културен хоризонт од протоисторискиот кон класичниот период во Македонија: културни специфики, специфики на погребните ритуали и форми, носители; Манифестации на материјалната и духовната култура преку погребните форми и ритуали; Некрополи од античкиот период во Македонија; Типологија на гробните конструкции во антиката во Македонија: архитектура и декорација; Типологија на гробните прилози од антиката во Македонија; Типологија на керамиката употребувана во античките некрополи во Македонија; Типологија на накитот употребуван како прилог во античките гробови во Македонија; Аналогии на погребните форми и обичаи со соседните региони и пошироко; Глобализација и еkleктички трендови; Култовите, симболизмот и духовноста во функција на фунусот во антиката на почвата на Македонија.				
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 =180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари,		30 часа

			тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Паско Кузман	Македонија-Милениумски културно-историски факти	МПМ, Универзитет Евро-Балкан	2013
	2.	Janos Fedak	Monumental Tombs of the Hellenistic Age: A Study of Selected Tombs from the Pre-Classical to the Early Imperial Era	University of Toronto Press	1990
	3.	Nenad Cambi, Guntram Koch, ed.	Sepulkralna skulptura i zapadnog Ilirika i	Književni krug, Split	2013

				susjednih oblasti u doba Rimskog Carstva	2013	
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Barbara Porod, Gabriele Koiner, ed	Römische Sarkophage : Akten des Internationalen Werkstattgesprächs	Karl-Franzens-Universität , Graz	2015
		2.	Olga Palagia	Commemorating the Dead: Grave Markers, Tombs, and Tomb Paintings, 400-30 BCE, in M. M. Miles (ed.), A Companion to Greek Architecture	Wiley Blackwell, Oxford	2016
		3.	Olga Palagia	The Royal Court in Ancient Macedonia: The Evidence for Royal Tombs, in The Hellenistic Court, A. Erskine, ed.	Classical Press of Wales	2017

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Практична настава			
2.	Код	4FO117221			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 /шести	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Проф.д-р Трајче Нацев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од областа на студиската програма преку директна вклученост на студентите со нивна практична работа во различни стопански субјекти со дејност од областа на студиската програма.				
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во Музеите и археолошките локалитети, каде студентите активно учествуваат во апликативната работа на соодветните лаборатории во доменот на студиската програма. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од меторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од стопанскиот субјект и на тој начин стекнуваат				

	практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од стопанството, во стопанскиот субјект во кој ја изведувал праксата.					
12.	Методи на учење: практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).					
13.	Вкупен расположив фонд на време		2ЕКТС x 30 часа = 60 часа			
14.	Распределба на расположивото време		0+0+0+30+30 = 60 часа (0+0+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	/		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	/			
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	/			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	/		/		
		/		/		
		/		/		
		/		/		
		/		/		
		/		/		
19.	Услов за потпис и за стекнување 4 ЕКТС		Услов за добивање потпис и за стекнување на 4 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од факултетот) и екстерен ментор (од стопанството).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
	22.2.	Дополнителна литература				
Ред. број		Автор	Наслов	Издавач	Година	

		1.				
		2.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Религиски системи			
2.	Код	4FO117021			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Даниела Коцева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Согласно правилник за студирање			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставните содржини придонесуваат пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетентности: -Студентите да се стекнат со знаења за верувањата и вредностите на универзалните религии; -Да се запознаат со вреднувањето на статусот и функциите на религиите во човечките општества; -Да се стекнат со знаења за развојот на религијата-основните карактеристики на монотеистичките и политеистичките религиски системи во светот; -Студентите да ги осознаат елементите на етика во разните религиски системи и нивните социјални учења; -Студентите да се запознаат со помалите верски заедници и нивното дејствување во современиот свет.				
11.	Содржина на предметната програма: Суштина елементи и историски форми на религијата; -Универзалните религии, елементи и основни карактеристики; -Елементите на етика во религиските системи; -Социјалните проблеми, социјалното учење; -Погледите кон човековата природа, процесите на секуларизација; -Верските заедници и нивното дејствување; - Местото, улогата и значењето на религијата во современиот свет.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации				

13.	Вкупен расположлив фонд на време			4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположливото време			30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часа		
		16.2	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови	70 бодови			
	17.2	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериум за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Според правилник за студирање - минимум 42 поени			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Континуирана: рефлексција и вреднување од студентите. Етапно: самоевалуација, внатрешна и надворешна евалуација			
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кристофер Партриџ Нов Лајонов прирачник	Религии во светот	Младинска книга	2009
		2.	Koceva, Daniela	Религиското образование во мултиетничките општества со осврт на македонското општество	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип. ISBN 978-608-244-305-8	2017

		3.	Марија Ташева	Малите верски заедници, кон теоријата, легислативата, самовидувањето.		
		4.	Владо Тимовски	Религијата и образованието	Педагошки факултет - Скопје	2005
		5.	Koceva, Daniela	Religion and Migration	LAP LAMBERT Academic Publishing . ISBN 978-3-659-89718-4	2016
		5.	В.Павиќевиќ	Социологија религија	БИГЗ, Београд	1988
		6.	Л.С.Василјев	Историја религије	Ново Дело	1987

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на религии			
2.	Код	4FO117121			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 /6семестар.	Број на ЕКТС кредити	4	
8.	Наставник	Проф.д-р Даниела Коцева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Студентите да се воведат во изучувањето на историјата на религијата, да се здобијат со основни сознанија за развојот и достигнувањата во религијата; -Студентите да се стекнат со знаења за верувањата и вредностите на универзалните религии; -Да се запознаат со вреднувањето на статусот и функциите на религиите во човечките општества; -Да се стекнат со знаења за развојот на религијта-основните карактеристики на монотеистичките и политеистичките религиски системи во светот; -Студентите да ги осознаат елементите на етика во разните религиски системи и нивните социјални учења; -Студентите да се запознаат со помалите верски заедници и нивното дејствување во современиот свет.				
11.	Содржина на предметната програма:				

	-Теоретски определби на религијата; -Историски развој на религијата и историската разновидност; - Разбирање на религијата; Древни религии; Домородни религии; -Митот, ритуалот и магијата како карактеристики на религиските системи; -Суштина елементи и историски форми на религијата; -Функции на религијата; -Универзалните религии, елементи и основни карактеристики; -Елементите на етика во религиските системи; -Социјалните проблеми, социјалното учење; -Погледите кон човековата природа, процесите на секуларизација; -Верските заедници и нивното дејствување; -Местото, улогата и значењето на религијата во современиот свет.					
12.	Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа					
13.	Вкупен расположлив фонд на време 4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа					
14.	Распределба на расположливото време 30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)					
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часа		
		16.2	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кристофер Партрич	Нов Лајонов прирачник „РЕЛИГИИ ВО СВЕТОТ“	Младинска книга, Скопје	2009

		2.	Даниела Коцева	Религиското образование во мултиетничките општества со осврт на македонското општество	УГД, Штип	2018
		3.	В.Павиќевик,	Социологија религија	БИГЗ	1988
		4.	Марија Ташева,	Малите верски заедници	Филозофски факултет, Скопје	2003
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Л.С.Василјев,	Историја религије	истока Ново Дело	1987
		2.	Владо Тимовски,	Религијата и образованието	Педагошки факултет, Скопје	2005

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Антички градови во Македонија			
2.	Код		4FO117321			
3.	Студиска програма		Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв			
6.	Академска година / семестар		2021-2022 IV семестар		Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник		Вон. Професор д-р Стојко Стојков			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положени испити од трети семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со појавата и развојот на урбаниот живот во Македонија					
11.	Содржина на предметната програма: Појава и елементи на градовите - историски осврт; Развој на урбаниот живот во раната антика; Осврт кон раноантичките урбани центри во Македонија; Војничките утврдувања и војската во Македонија; Урбаните центри во периодот на доцната антика; Градежништвото во периодот на доцната антика; Патната комуникација во антиката;					
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење					
13.	Вкупен расположив фонд на време		8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа			
14.	Распределба на расположивото време		45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)			45 часа

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа
		16.3.	Домашно учење	75 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		10 бодови
		од 51 до 60 бода		20 бодови
		од 61 до 70 бода		5 (пет) (F)
		од 71 до 80 бода		6 (шест) (E)
		од 81 до 90 бода		7 (седум) (D)
		од 91 до 100 бода		8 (осум) (C)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	И.Микулчиќ	Антички градови во Македонија	МАНУ	1999
	2.	И. Микулчиќ	Стоби	Скопје	2005
	3.	Т.Нацев	Доцноантичкиот град Баргала	Штип	2008
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	В. Лилчиќ	Античка патна мрежа, АКРМ, том 1	МАНУ	1994
	2.	В.Лилчиќ	Корпус на старите градови тврдини во Република Македонија, том 1	Македонска цивилизација	2009
	3.	Ф.Папазоглу	Македонски градови у римско доба	Скопје	1957

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		АРХЕОЛОГИЈА НА БАЛКАНОТ 3		
2.	Код		4FO117421		
3.	Студиска програма		Историја и Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		2021/2022 Седми семестар	7. Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник		Доц. д-р Љубен Тевдовски		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положена Археологија на Балканот 2		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со доцноантичката и средновековната археологија на Балканскиот простор				
11.	Содржина на предметната програма: Балканот во доцноантичкиот и средновековниот период; Доцноантички провиции; Организација и категории на градови (colonia, municipim, civitas); Доцноантичка материјална култура; Римската војска во доцната војска; Оружјето во доцната антика; Монетоковање во доцната антика; Погребни форми во доцната антика и средниот век; Патна комуникација на Балканот во доцната антика и раниот среден век; Средновековниот археолошки слој на Балканот и различните идентитети и културни карактеристики на неговите носители; Елементи на варварската култура на Балканот; Развојот на средновековната археологија на Балканот - идеологии, митови, технологија и приоритети.				
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време		8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото време		45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа	
		16.3.	Домашно учење	75 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена)			10 бодови

		и усна)	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	10 бодови
		од 51 до 60 бода	20 бодови
		од 61 до 70 бода	5 (пет) (F)
		од 71 до 80 бода	6 (шест) (E)
		од 81 до 90 бода	7 (седум) (D)
		од 91 до 100 бода	8 (осум) (C)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Florin Curta	Southeastern Europe in the Middle Ages, 500-1250	Cambridge University Press	2000
	2.	M.Salamon, M. Wołoszyn, A.Musin, P.Špehar, ed.	Rome, Constantinople and Newly-Converted Europe - Archaeological and Historical Evidence	Leipzig University and Polish Academy of Sciences-Warszawa	2012
	3.	Елица Манева	Раносредновековна материјална култура, во Македонија : културно-историски факти, том 3.	МПМ и Универзитет Евро Балкан, Скопје	2013
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	B.Aleksova	Loca sanctorum Macedoniae	МАНУ - Скопје	1993
	2.	Elica Maneva	Srednovekovna nakit od Makedonija.	Republički Zavod za Zaštita na Spomenikite	1992

					na Kulturata Skopje	
		3.	Vesna Bikic, ed.	Processes of Byzantisation and the Serbian Archaeology -	The Serbian Academy of Arts and Sciences- Belgrade	2016

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методологија на теренски археолошки истражувања -1			
2.	Код	4FO117521			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2021/22 Седми семестар		Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.д-р Трајче Нацев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од предходните семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основните елементи за методологијата на теренските и кабинетските археолошки истражувања				
11.	Содржина на предметната програма: Тренска опсервација одн.рекогноскирање на просторот предвиден за истражување. Планирање и организација за теренското истражување. Геоскенирање на просторот. Археолошка топографија и картографија.				
12.	Методи на учење: Работни групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)		15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		15 часа
17.	Начин на оценување				2 колоквиуми
	17.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)			45 часа

	17.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа		
	17.3.	Проектни задачи		30 часа		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	М. Гарашанин	Методологија археолошких истражувања	Научна књига Београд	1953
		2.	Д.Митревски	Методологија на археолошки теренско истражувања	Филозофски факултет Скопје	2009
		3.		Археолошка карта на Република Македонија 2	МАНУ	1996
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Б.Гавела	Историја уметности античке Грчке	Научна књига Београд	1991
		2.	Grupa avtori	Rane civilizacije od preistorije do 900 godine p.n.e.	Mladinska kwiga Ljubljana	2009
		3.	Grupa avtori	Osvit civilizacije	Jugoslavija Beograd	1969

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ
1.	Наслов на наставниот предмет	Музеологија 1
2.	Код	4FO115021
3.	Студиска програма	Историја и Археологија
4.	Организатор на студиската	Факултет за образовни науки

	програма (единица, односно институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		2021-22 VII семестар		Број на ЕКТС кредити 6
8.	Наставник		Проф.д-р Трајче Нацев		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положени испити од предходните семестри		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со основните поими, методи и елементи на музеологијата со осврт врз музеите во светот и Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во музеологијата; Историјат на музеите; Најзначајни музеи и галории во светот и Македонија; Музејска архитектура; Дефиниција, видови , поделба и функција на музеите; Елементи и проблеми на излагање на музејски поставки; Распоред на музејски експонати;				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 =180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		Бодови	2 колоквиуми
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		Бодови	Да
	17.3.	Активност и учество		Бодови	Да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска, редовност на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	I.Marovic	Uvod u muzeologiju		1994
		2.	M.Миљковиќ	Прилог кон историјата на музејското дело на територијата на СР Македонија		1982
		3.	Едиција	Музеи во светот		1971
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	H.Чаусидис	Споменикот на културата и посетителот		1996
		2.	H.W.Janson	Opsta istorija umetnosti		1975
		3.	П. Вук-Павловиќ	Творештвото и музејската естетика		1994

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Византиска филозофија			
2.	Код	4FO117621			
3.	Студиска програма	Историја и Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 /7семестар.	Број на ЕКТС кредити	4	
8.	Наставник	Проф. д-р Трајче Стојанов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Да стекнат основни знаења за византиската философска мисла; - Да оперираат со основните философски категории; - Да бидат во состојба да ја перцепираат и анализираат општествено-историската стварност со философскиот категоријален апарат; - Да се сензибилизираат за значењето на византиската философија, култура и наука во светското културно наследство; - Да го употребат знаењето за критичко промислување на општествено-историската стварност;				

	- Да го разберат историскиот контекст за настанокот и развојот на византиската мисла; - Да ја поврзат византиската култура со тогашните европски историски текови.				
11.	Содржина на предметната програма: - Изворите на исихазмот - Византискиот исихазам во 13-14 в - Мистична антропологија на обожувањето - Антрополошките и гносеолошките импликации од апофатичкото богословие - Мачеништвото како елемент на монашкиот живот - Улогата и местото на молитвата - Хуманистичките идеи и рационализмот во Византија - Философските струења од IX до XV в - Поимот на личноста - Образ и подобие - Тријадолошките формулации и Христолошката догма - Обожение				
12.	Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
13.	Вкупен расположлив фонд на време 4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа				
14.	Распределба на расположливото време 30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)				
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
15.2		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часа	
		16.2	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3	Домашно учење	15 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				
22.	Литература				
	22.1	Задолжителна литература			
	Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Георгиева	Византиска	Табернакул,	2001

			Петковска, Вера	филозофија,	Скопје	
		2.	Георгиева Петковска, Вера	Философија на исихазмот	Табернакул, Скопје	1993
		3.	Лоски, Владимир	Догматика	Гаконија, Скопје	1998
		4.	Татакис, Василиј	Историја на византиската филозофија	Култура, Скопје	1998
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Зизиулас, Јован	Битието како заедничарење	Велес, Воскресение	2000
		2.	Кронштатски, Св. Јован	Божествена литургија	Канео, Охрид	2004
		3.	Лествичник, Св. Јован	Лествица	Манастир Хиландар: Београд	2000
		4.	Лоски, Владимир	Мистична теологија на Црквата на Исток	Табернакул, Скопје	1991
		5.	Мајендорф, Јован	Свети Григориј Палама и православната мистика.	Велјуса, Воведение	2001
		6.	Ниски, Св. Григориј	<i>За устројството на човекот</i>	Скопје, Икона	2004
		7.	Палама, Св. Григориј	Тријадите: Во одбрана на светите исихасти	Скопје, Табернакул	2001

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ
1.	Наслов на наставниот предмет	Епиграфика
2.	Код	4FO117721
3.	Студиска програма	Историја и Археологија
4.	Организатор на	Факултет за образовни науки

	студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)					
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв			
6.	Академска година / семестар		2021-22 7 семестар		Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		доц. д-р Славица Бабамова			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со епиграфските споменици како најбројни писмени документи во антиката и нивна примена во археолошките и во историските проучувања.					
11.	Содржина на предметната програма: Писмените документи во антиката - типологија на епиграфски споменици, датирање на натписите, видови писма и корпуси на натписи со посебен акцент врз просопографијата, именските формули и антропонимијата во Македонија и на Балканот.					
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи и проекти, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време			4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време			30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)			15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			30 часа
		16.2.	Самостојни задачи			30 часа
		16.3.	Домашно учење			15 часа
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови 40+30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10	
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					

	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. G. Woodhead	The Study of Greek Inscriptions	Cambridge University Press	1967
		2.	L. Keppie	Understanding Roman Inscriptions	The John Hopkins University Press, Baltimore	1991
		3.	F. Papazoglou et al.	Inscriptiones Graecae X, 2, 2	Berlin Brandenburgische Akademie der Wissenschaften, Berlin	1999
		4.	B. Dragojević-Josifovska	Inscriptions de la Mésie Supérieure, vol. VI: Scupi et la région de Kumanovo	Филозофски факултет, Белград	1982
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	С. Бабамова	Inscriptiones Stoborum	НУ Стоби, Стоби	2012
		2.	С. Бабамова	Епиграфски споменици од Република Македонија датирани според македонската провинциска ера	ИНИ, Скопје	2005
		3.	В. Калпаковска	Епиграфски сведоштва за жителите на Стибера	НУ Завод и музеј Битола, Битола	2004
		4.	В. Калпаковска - А. Ѓорѓиевска	Животот во Heraclea Lyncestis преку епиграфските споменици	НУ Завод и музеј Битола, Битола	2003

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Нумизматика					
2.	Код	4FO117821					
3.	Студиска програма	Историја и Археологија					
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки					
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв					
6.	Академска година /	2020/21	VII	7.	Број на ЕКТС кредити	4.	

	семестар		семестар		
8.	Наставник		д-р Гордана Јанева		
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основните поими во нумизматиката (цели и задачи), хронолошки преглед на монетарните системи и парични единици во различни културно-историски периоди, од VI век пр.н.е-XIX век , со посебен осврт на Македонија, методи и техники на идентификација и научна обработка на нумизматички материјал.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими: Нумизматиката како наука-дефиниција и историјат,Пајонско монетоковање, монети на македонските владетели, автономно македонско ковање, римска нумизматика (Републикански и Царски период), византиски монети, доцен среден век, османлиски монети (монетарни системи, парични единици, типологија и нумизматичка циркулација).				
12.	Методи на учење:работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време			4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време			30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 часа = 15 часа)		15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		15 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40+30 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			10 бодови
		од 51 до 60 бода			20 бодови
		од 61 до 70 бода			5 (пет) (F)
		од 71 до 80 бода			6 (шест) (E)
		од 81 до 90 бода			7 (седум) (D)
		од 91 до 100 бода			8 (осум) (C)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација		
22.	Литература				